

WETEN EN KUNNEN

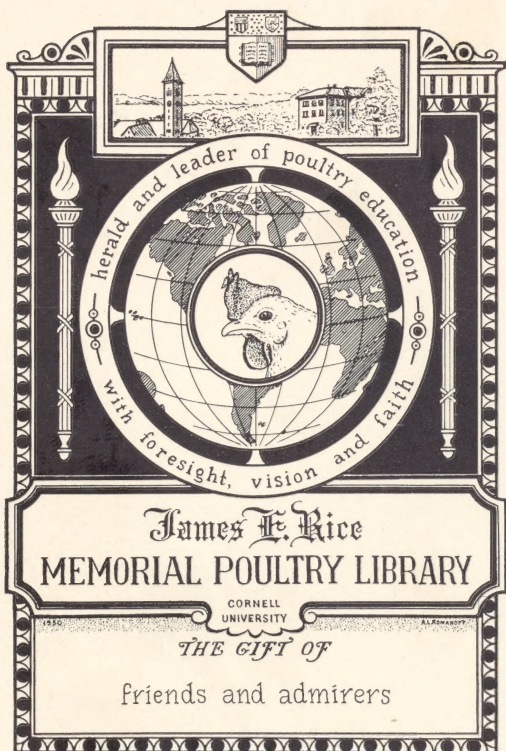
**AFDEELING
KLEINVEETEELT**
onder leiding van
C.S.Th. van GINK

**DE
PLYMOUTH ROCKS**
DOOR
C. S. TH. VAN GINK

**AMSTERDAM
UITG. MAAT 'V
"KOSMOS."**

**ASSEN
UITG. MAAT 'V
"JA.W.V.GORCUM"**

ALBERT R. MANN LIBRARY

NEW YORK STATE COLLEGES
OF
AGRICULTURE AND HOME ECONOMICS
AT
CORNELL UNIVERSITY

Plate Dues

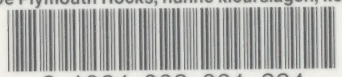

Bolt
SF 489
P7
G49

Cornell University Library

SF 489.P7G49

De Plymouth Rocks; hunne kleurslagen, ken

3 1924 003 091 224

mann

WETEN EN KUNNEN No. 129

AFDEELING : KLEINVEETEELT

onder leiding van

C. S. TH. VAN GINK

HOOFDREDACTEUR VAN „AVICULTURA”

DE PLYMOUTH ROCKS

HUNNE KLEURSLAGEN, KENMERKEN,
EIGENSCHAPPEN EN TEELT

■ DOOR ■

C. S. TH. VAN GINK

HOOFDREDACTEUR

VAN „AVICULTURA”

TE 's-GRAVENHAGE.

MET 40 AFBEELDINGEN

UITGEVERS - MAATSCHAPPIJ

„KOSMOS”

AMSTERDAM

UITGEVERS - MAATSCHAPPIJ

v.h. WILLEM VAN GORCUM

ASSEN

SF

489

P7

G49

Balcony

E 8907 INLEIDING.

Naast de Wyandotte is er wel geen ras, dat zoo populair werd in de Vereenigde Staten en daar buiten, als de Plymouth Rock.

De tegenwoordige Plymouth Rock had nog een voorganger, precies gelijknamig, doch zeer waarschijnlijk eenigen tijd na zijn ontstaan weer uitgestorven.

Deze dieren, welke in type iets deden denken aan een Sussex met afvallende rug, werden te Boston geëxposeerd in 1849. Ze waren ingezonden door Dr. John C. Bennett uit Plymouth, Mass. Ze werden ingezonden onder den naam van Plymouth Rocks. Deze dieren waren het resultaat van kruisingen tusschen Cochins, Dorkings, Ind. Vechthoenders en Maleiers.

Deze dieren liepen in beenkleur, type en kleurteekening zeer uiteen.

Merkwaardig is het, dat deze hoenders in hun samenstelling de Wyandottes zoozeer nabij kwamen.

Deze oorspronkelijke Plymouth Rocks hebben bij de productie der latere geen rol meer gespeeld, doch ongetwijfeld daarvoor wel den naam geleverd, echter in geen geval de kleur.

De Wyandottes en Plymouth Rocks zijn in Amerika te zamen voorwaarts gegaan en te zamen populair geworden. De Plymouth Rock, de zwaarste van beide, ontleent een groot gedeelte van de meerdere grootte en diens meerdere lengte aan den achterwaarts gedragen staart en de hoogere beenstelling.

VOORBERICHT.

Volgaarne geef ik bij dezen gehoor aan het tot mij gerichte verzoek, in dit werkje bij de leden der Nederlandsche Plymouth-Rock-Club en de andere belangstellenden in te leiden.

Nu het aantal van hen, die zich interesseeren voor een of meer kleuringen Plymouth Rocks met den dag toeneemt, zijn er velen, die reikend uitzien naar een brochure, waaruit ze de noodige kennis kunnen putten voor hun nut- of sportfok. Welnu, de Heer van Gink is er in slaagd, om in dit boekje vele wetenswaardigheden op prettige en beklijvende wijze te behandelen.

Ontstaan en ontwikkeling der verschillende variëteiten worden er uitvoerig in besproken. Duidelijk laat de schrijver uitkomen, dat de gereputeerde de voornaamste vertegenwoordigers van dit ras zijn. Na blz. 18 den algemeenen Plymouth-Rock-standaard te hebben besproken, waaraan de fokkers van alle kleurslagen zich hebben te houden, volgt op blz. 22 de standaard der donker gestreepten en op blz. 23, die der licht-gestreepten, beide zooals ze in overleg met het clubbestuur werden vastgesteld.

Na de gestreepten laat de auteur recht wedervaren aan alle overige kleurslagen, door achtereenvolgens te bespreken: de witte-, buff-, columbia-, patrijs-, zilverpencil-, zwarte-, blauwe- en rood-gestreepte (golden barred) Plymouth Rocks. Telkens vormt de standaard een afdoende leidraad voor de respectieve fokkers.

Bij 't doorlezen van: „De Plymouth Rocks” stiet ik een enkele maal op een tirade, die 'k niet voetstoots zou durven onderschrijven. Doch, voor Rockfokkers met jarenlange ondervinding het over sommige dingen, die ras betreffend, onderling nog lang niet eens zijn, kan dit geen verwondering baren.

Voor al sedert de oprichting der Nederl. Plym.-Rock-Club gaat de sportfok met reuzenschreden vooruit, reden voor alle oprechte Rockfokkehebbers, om zich aan te sluiten! (Secretariaat: A. Berghuijs, Wilhelmstr. 101, Arnhem.)

De tekst dezer brochure wordt verduidelijkt door tal van illustraties, die voor 't meerendeel zeer fraai genoemd mogen worden. Met dit werkje voor oogen heeft de Rockfokker een doel, waarnaar hij zich kan richten; een ideaal, dat hij moet trachten te bereiken.

Een boekje, zooals dit, getuigend van veel studie en inzicht, beveel ik u ook met warmte bij alle pluimveelieffhebbers ter lezing aan.

Heerenveen, Februari 1925.

S. D. LE FÈBRE,

Voorzitter der Nederlandsche Plymouth-Rock-Club.

ONTSTAAN EN GESCHIEDENIS DER PLYMOUTH ROCK

Er was in Amerika een groote vraag naar een ras, dat zoov
een goede eierproductie als vleeschwaarde bezat. Ieder ras, d
aan die vraag kon voldoen, mocht zich in de publieke belan
stelling verheugen.

Door kruising der inheemsche hoenders van Europeesch
oorsprong met de Aziatische rassen, kreeg men een tussche
vorm, die niet alleen een goede eierproductie aanwees, doch ze
goed vleesch had en makkelijk te mesten was.

Het bleek zeer moeilijk de beide eigenschappen in den tu
schenvorm te combineeren, doch ten slotte is men er in geslaag
door gebruikmaking van de boerenhoenders uit Nieuw-Engelan
dieren van vrijwel onbekende oorsprong en samenstelling. De
dieren wisten de alles domineerende kracht der Aziaten
breidelen.

In het jaar 1869 werden de eerste Plymouth Rocks, de twee
naamdragers, ingezonden op de tentoonstelling te Worchest
Massachusetts. Deze dieren werden geëxposeerd door een zeken
Mr. D. A. Upham te Wilsonville, Connecticut.

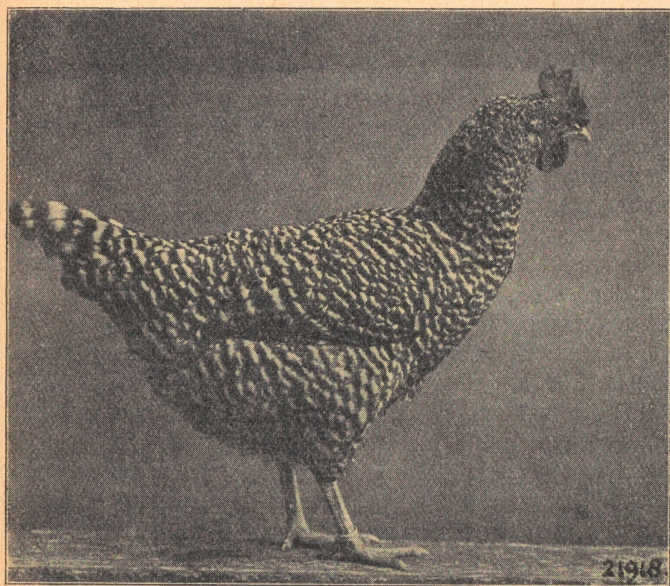
Mr. Upham's belangstelling voor de voorloopers van de P
mouth Rocks werd getrokken in 1866. Deze dieren vonden z
toen in het bezit van een zekere Mr. Spaulding, die in Putna
Connecticut, woonde. Hier werden een haan en twee henn
aangekocht, allen met gele beenen. De haan was van een so
koekoekskleur, terwijl de hennen zwarte Cochins waren.

Er is over deze hennen heel wat geschrijf geweest. Het schij
dat ze destijds eveneens Java's genoemd werden, doch toen gi
men ze verwarren met de latere Java's, welke weer uit de koeko
Plymouth Rocks gevallen waren. Mr. Upham verklaart uitdru
kelijk, dat de hennen zwarte Cochins waren met bevede
beenen.

Er werd in deze dieren het bloed van Brahma's ingefokt; d
gebruikmaking van een haan, welke behoorde tot een stam d
ren, gefokt uit eieren, welke afkomstig waren van G. P. Burnh
een vermaarde Brahma-fokker uit het midden der vorige e
Do

Omtrent de gebruikte haan is men het algemeen eens, dat

en Dominique geweest is. Het dier dankt echter zijn naam aan de koekoekkleur, welke men in Amerika en ook wel in Engeland "Dominique" pleegt te noemen. De betreffende haan had een enkel kam en was van onbekende afstamming.

SCHOTSCH E GRIJZE HEN (PRIJSWINSTER).

Wanneer men deze hen vergelijkt met vele der Engelsche prijswinnende, gestreepte Plymouth-Rock hennen, dan valt onmiddellijk de groote overeenkomst daarmede op, waaruit men zeer geneigd is af te leiden, dat de Engelsche fokkers dit ras gebruikt hebben om de kleurteekening der gestreepte Plymouth-Rocks te versterken.

De Dominique was destijds geen onbekend ras in Amerika. Reeds in 1851 en 1856 verschenen er goede afbeeldingen van. De hanen toonden een slank type met rijke staartbevedering. Men denkt, dat de Dominiques ontstaan zijn door kruising van Dorkings met Schotsche Grijsen. De staartvorm en diepe stand van deze vroegste Dominiques spreekt een dergelijke kruising niet tegen.

DE EERSTE „VERBETERDE” PLYMOUTH ROCKS.

Mr. Upham schreef zijn dieren in als „Improved Plymouth Rocks” of wel „Verbeterde Plymouth Rocks”, teneinde ze onderscheiden van eventueel overgebleven dieren van de productie van Dr. Bennett. Van de eerste dieren, geëxposeerd door Mr. Upham, was een der hennen zeer helder gekleurd met goede streep-teekening, doch te hoog op de beenen. De haan was het beste van alle en werd geruimen tijd niet in kwaliteit overtroffen.

Er ontstonden allerlei stammen, in welke nagenoeg steeds het bloed der Dominique-kleurige hoenders uit Nieuw-Engeland werd gebruikt om de kleur vast te leggen.

Al naar gelang het bloed was, dat er ingevoerd werd, wijzigde de sterk verervende koekoekkleur toch eenigszins, zoodat de dieren aanvankelijk allerlei kleurschakeeringen vertoonden. Het gewicht der dieren was, dank zij het bloed der Aziaten, gelijk aan het tegenwoordige gewicht of zelfs daarboven.

In de stammen waarin zwarte hoenders werden ingekruist werd de koekoekkleur donker en vertoonde de grondkleur meer roest; in die waarin Brahma-bloed werd ingekruist was de kleur meer egaal met minder diepe kleur in de banden.

Het zal wel niet de kleur geweest zijn, welke de oorspronkelijke koekoek Plymouth Rock de verkregen populariteit bezorgde, want op zijn best, was die niet beter dan van de Dominiques uit die dagen.

De geschiedenis der Plymouth Rocks is synoniem met de geschiedenis der koekoek of gestreepte kleurslag, want tot 1880 behield deze het rijk alleen onder de standaard-variëteiten.

De productie der prachtig geteekende dieren, zooals de Amerikanen die tegenwoordig op de tentoonstellingen brengen, is een merkwaardig staaltje van fokkerskunst. Het bereikte resultaat is in verschillende stadia geschied. De vorderingen van het eerste stadium legden den grondslag voor die van het volgende.

Waar het zijn nut heeft een goed overzicht te krijgen van de wordingsgeschiedenis dezer prachtige kleurteekening, zullen we die trapsgewijze beschrijven.

De eerste kleur was van het gewone onveredelde type, niet beter en niet slechter dan de raslooze koekoekkleurige kippen welke men op het platteland aantreft. Aanvankelijk trad er een groot percentage zwarte hennen op. De grondkleur was niet naar

den smaak der liefhebbers. Roode veeren kwamen nog voor. De eerste poging was te trachten om hennen te fokken met de heldere kleur der hanen.

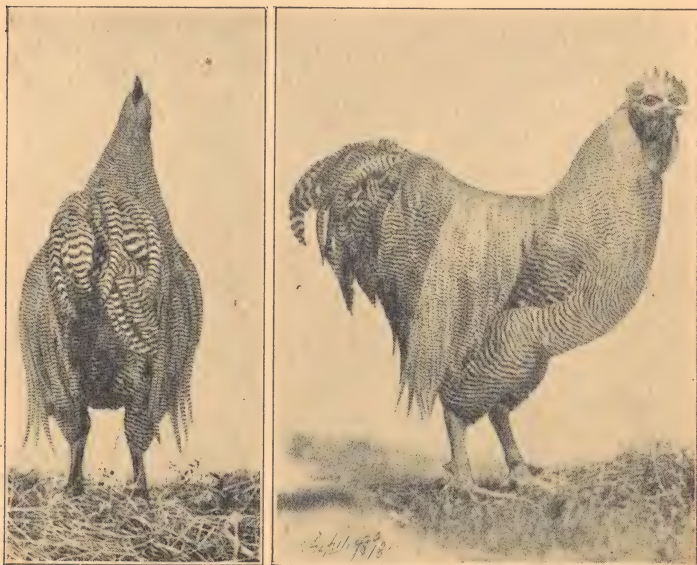
JONGE GESTREEPTE PLYM.-ROCK HAAN.

Deze 1e prijs Avic.-hen, fokproduct van Mr. H. W. J. Sannes, te Hollandsche Rading (U.), heeft een mooie teekening en voldoende contrast. Jammer, dat de teekening der groote slagpennen te wenschen overlaat.

Omstreeks 1880—1885 streefde men naar een blauwachtige tint, welke veel minder contrast tusschen grondkleur en streepen met zich mede bracht. Dit was een mode-kwestie, welke de kleurslag niet vooruit bracht. De fokkers schenen dit zelf ook in te zien, want deze fokrichting werd gevolgd door een sterke vraag naar streepteekening (barring) in het dons. Zooals het zoo vaak

gaat met dergelijke dingen, men overdreef meer en meer. Het zwaartepunt werd bij de beoordeeling verplaatst naar het dons. Toch mag men aannemen, dat hiermede de grondslag gelegd werd voor een rationeele kleurverbetering.

Het is duidelijk gebleken, dat het deze hennen met in het dons doorloopende streepteekening geweest zijn, welke de neiging bezaten hun aantal streepen in de nakomelingen te vergrooten.

MERKWAARDIGE ONTWIKKELING VAN HET ZADEL-BEHANG BIJ EEN GESTREEPTEN PLYMOUTH-ROCK HAAN.

Onder de Amerik. gestreepte Plym.-Rocks komt soms een merkwaardige ontwikkeling van het zadelbehang voor. Destijds, in de jaren 1911—1913, zagen we reeds dieren, die deze eigenaardigheid, zij 't dan ook in mindere mate vertoonden. Zij werden toen reeds gaarne gebruikt om kortvederigheid weg te fokken.

Inmiddels hadden de fokkers ook de beteekenis van gescheiden hanen- en hennenfok leeren kennen, zoodat het hun niet moeilijk viel om krachtig geteekende hanen en heldere hennen te fokken, waardoor de beide geslachten in kleur met elkaar overeen stemden.

De banden waren nog niet zuiver recht en hun aantal was nog te klein. Roest en een niet heldere grondkleur had men weten weg te fokken. Het terrein was dus vrij. Op het einde van de vorige eeuw verscheen er in de beste stammen materiaal, dat deed hopen op verbetering en wel te Boston. We bezitten van de hen, die daar wist te winnen een fotobeeld. Deze hen was werkelijk een belofte. Zij was de grondlegster van het succes van C. H. Latham te Lancaster, Mass. Vier jaar later verscheen er op dezelfde tentoonstelling nog een hen met zeer goede teekening, doch we achten deze hen, kort en klein bevederd, slechts een individueel resultaat.

De eerste hen, welke de moderne teekening nabij kwam, was een hen van Mr. E. B. Thompson, ingezonden op de tentoonstelling te New-York, in een der hanenfoktoomen. Deze hen bezat de rechte streeping, het zwart iets breeder dan de grondkleur.

Toen we in 1911 in Amerika aankwamen, waren zeer goede hanen en hennen geen zeldzaamheid meer. Het was ons voorrecht om tal van winners te New-York, Boston en Philadelphia te hanteeren en we verbaasden ons over de kwaliteit der dieren. Hier en daar liet de grondkleur nog wel eens te wenschen over, doch de fijnheid van teekening deed allerwege zijn intrede. We werden in de gelegenheid gesteld goede fokkers als Thompson, Latham, Hawkins, Schwab en tal van anderen persoonlijk te leeren kennen. Vooral aan Latham hebben we de herinnering van diens groote kunde. Hij was veel meer fokker dan zakenman. Het was hem altijd een genoegen om de jongeren te onderwijzen en om het een of ander duidelijk te maken, was niets hem te veel.

Hoe fraai de gemiddelde kwaliteit in 1911—1913 reeds was, toch verschenen er toen reeds enkele dieren op de tentoonstellingen, welke nog weer ver boven de anderen uitstaken en op hun beurt de belofte voor een nog grootere veredeling der kleur inhielden.

Zulk een vogel was het dier, waarmede C. H. Latham in 1913 in New-York de pluimvee-wereld kwam verrassen. Nimmer had men iets dergelijks gezien. Toch gingen er nog maar een paar jaar voorbij en ook Thomson, Holterman en anderen kwamen met zulke dieren. Thompson en Holterman kwamen niet alleen met hennen, doch ook met hanen. Het publiek had de fijne scherpe streep-teekening leeren kennen en wilde slechts dieren van dat soort..... en desnoods tegen iederen prijs.

In Barcelona zagen we sinds langen tijd weer fijne Amerikaanse dieren en kwamen we tot de overtuiging, dat de Amerikanen volkomen bereikt hadden, wat zij zich ten doel hadde gesteld.

DE GESTREEPTE PLYMOUTH ROCKS IN ENGELAND.

De Plymouth Rock onderging in Engeland een geheel andere ontwikkeling. Reeds voor men in Amerika dacht aan de fijne streepjes, had men er in Engeland het oog op gevestigd, ze waarschijnlijk daartoe gebracht door de teekening der Schotsche Grijzen, die, hoewel anders van kleuren-samenstelling, een zeer goede en fijne teekening hadden. Gezien het type der hennenzelfs van vele winnende hennen, zou men geneigd zijn te zeggen dat dit ras nog weer eens is te hulp geroepen,

Het gevolg van het fokken op fijne teekening en de inkruising van het bloed der Schotsche Grijzen was, dat het Plymouth Rock type leelijk in gevaar kwam. Van de heldere grondkleur was niets meer over, zoodat van contrast geen sprake meer was. Men had de fijne streep-teekening verkregen, doch ten koste van vrijwel alles, wat men te offeren had bij de hanen en ten koste van het type bij de hennen.

Geruimen tijd was men in fijnheid van teekening de Amerikanen voor. Men mag zeggen van 1897 tot 1914. De voorsprong was echter duur gekocht.

De Amerikanen, vooral in de Oostelijke Staten, hielden hardnekkig vast aan het type en aan de grondkleur, doch kwamen ten slotte ook waar ze wezen wilden, terwijl de opbouw van hun kleur zuiverder was. Het gevolg is geweest, dat de Amerikaansche kleur zich gemakkelijker en beter vererft.

In Engeland is men ook reeds teruggekomen van de overdueren zwarte kleur der bandjes, waarin men reflectie wenschte te zien. Men is gaan inzien, dat die reflectie te duur gekocht was en de onderlinge paring van dergelijke sterk van glans voorziene dieren de zuiverheid der onderkleur in gevaar bracht. Men leert thans in Engeland ook waardeeren, wat men in Amerika tot stand heeft gebracht, hetgeen ook niet zonder invloed is gebleven.

DE GESTREEPTE PLYMOUTH ROCKS IN NEDERLAND.

Ons land heeft geen eigen geschiedenis op het gebied der gestreepte Plymouth Rocks. Tot op 1914 kochten vooraanstaande fokkers voortdurend dieren in Engeland, ook na 1918 weer. Men mengde allerlei stammen door elkaar en laten we maar eerlijk

ZEER CONTRASTRIJK GETEEKENDE AM.
PLYM.-ROCK-HEN.

Bij deze hen komt de grondkleur prachtig licht uit tegen de scherpe streep-teekening, welke over het geheele lichaam geheel uniform is.

bekennen, 95 % der prijswinnaars was een teleurstelling. Er zijn enkele goede dieren ingevoerd en gefokt geworden. Zoo nu en dan werd zelfs voor korten tijd een stam gevormd, doch van

doorzetten was geen sprake. Vooral wat het type betrof, lieten de dieren veel te wenschen over. Een goede grondkleur was hoogst zeldzaam, terwijl de teekening in de vleugelpennen maar al te vaak ontbrak.

De veel lichtere Duitsche Plymouth Rocks kwamen en vonden hier eenige aanhangers. Men leerde de fraaiheid van een heldere grondkleur waardeeren, doch wat te verwachten was, de meerderheid der fokkers, wilde de donkere streepteekening niet vaarwel zeggen, al bewonderde men het patroon der teekening.

Op ons aanraden werd de Nederl. Plymouth Rock Club opgericht. De verschillende fokkers kwamen hierdoor in de gelegenheid om van gedachte te wisselen en werd weer nieuw enthousiasme ontwikkelt. Men begon het vraagstuk der teekening nauwkeuriger te bekijken. De kwaliteit der gestreepte Plymouth Rocks is juist hier in den allerlaatsten tijd sterk vooruitgegaan; het jongste tentoonstellingsseizoen en vooral de clubshow bewezen zulks.

In het najaar van 1923 kwamen de vertegenwoordigers der Nederlandsche Keurmeestersvereniging, de Heeren G. Muijs en J. Mantel en de vertegenwoordigers der Nederl. Plymouth Rock Club, de Heeren Mr. H. W. J. Sannes, G. C. Foeken en W. J. Zaunbrecher, bijeen om ons standaard-ontwerp te beoordeelen en ten slotte na het aanbrengen van de gewenschte wijzigingen te accepteren.

DE GESTREEPTE PLYMOUTH ROCKS IN DUITSCHLAND.

Duitschland importeerde omstreeks 1910—1914 een aantal zeer goede dieren, welke meerendeels vertegenwoordigers waren van het lichtere kleurtype. In de handen van goede fokkers leverden deze dieren iets lichtere hanen op van uitmuntende kleur en fijne streepteekening en waren het de hanen, welke in Duitschland den toon aangaven voor de kleur. Men ging dus in Duitschland nog een weinig meer naar 't lichte kleurtype toe dan in Amerika het geval was, omdat men niet in een bijzondere richting gedrongen werd. Amerika kent deze lichte fokrichting eveneens. Wat we van de succesvolle Duitsche stammen zagen, wijst op niets anders dan een voortzetting van de Amerikaansche lichte fokrichting. Het was omstreeks 1912 niet moeilijk in Amerika stammen aan te wijzen, welke volkomen overeen stemden met wat men thans onder Duitsche gestreepte Plymouth Rocks ver-

staat. De Duitsche dieren, hoewel in streepteekening sinds 1914 wel iets vooruitgegaan, hebben toch niet die voortgang gemaakt, welke de Amerikaansche dieren gemaakt hebben, welke thans veel fijner van bandjes zijn. Naar onze meening zullen deze lichte dieren op den duur hun plaats moeten inruimen aan de middelkleur der Amerikanen, die al hun voordeelen hebben en nog fraaier geteekend zijn.

Deze voorspelling is niet te gewaagd, want het is een bewezen feit, dat het betere nog immer de vijand van het goede is. Waar de Duitsche fokrichting weinig anders is dan een phase op den weg tot het practisch bereikbare, valt deze in vergelijking met een verder stadium van verbetering vanzelf af. Dit is nu eenmaal werelds beloop.

HET TYPE DER PLYMOUTH ROCKS IN ZIJN ONTWIKKELING.

Kwamen we, wat de behandeling der kleur betreft, geheel op het terrein der oorspronkelijk eenige kleurslag, bij onze beschouwing over het Plymouth Rock-type en zijn ontwikkeling, raken we alle Plymouth Rock-variëteiten, want voor alle geldt hetzelfde type.

De oorspronkelijke Plymouth Rocks van 1872 hadden een type, dat veel overeenstemming vertoonde met de Barnevelders van omstreeks 1920. De holle rug en de vrij hooge staardracht waren echter in 1879 al niet meer in trek. Toch had het ras een kort type. In 1888 stelde men wederom het zelfde korte type vast. Zelfs in 1893, dus 20 jaar na de intrede van het ras, was het type beslist kort.

Sinds dien ontstond echter het denkbeeld om de Plymouth Rock langer van type te gaan eischen. In 1899 accepteerde de American Plymouth Rock Club reeds een type, dat nagenoeg met het tegenwoordige Amerikaansche standaard-type overeenkwam. De A. P. A.-standaard accepteerde in 1903 toch weer een korter type.

In 1905 verscheen de eerste haan, een witte, op de tentoonstelling, die volmaakt het thans geldende type vertoonde.

Vanaf 1907 scheen echter de meening te hebben post gevat, dat een Plymouth Rock niet lang en niet vlak genoeg van rug kon zijn. Het resultaat was, dat er dieren op de tentoonstelling kwa-

men, welker rug absoluut vlak was. Bij de hanen vertoonde de staart niet de minste elevatie. Toen men in nature bereikt had, 0

JONGE PLYMOUTH-ROCK HAAN.

Ideaal-type, vastgesteld door de Commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de Keurmeesters-Vereeniging, de Nederl. Plym.-Rock Club en den Standaard-redacteur.

wat men meende dat goed was, bleek het geen verbetering en keurde het af en keerde men terug naar de lichtelijk oploopende rug, zooals die in al de bijgaande ideaal-beelden is weergegeven.

Toen men eenmaal voldoende lengte bereikt had, begon men ook meer en meer aandacht te schenken aan de breedte der dieren,

JONGE PLYMOUTH-ROCK HEN.

Ideaal-type, vastgesteld door de Commissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de Keurmeesters-Vereeniging, de Nederl. Plymouth-Rock Club en den Standaard-redacteur.

hun beenstand, vleugeldracht en staartformatie, terwijl ook de kopversierselen bijzondere zorg ondervonden.

Veel valt er te leeren van een dier, wanneer men het recht van

voren of recht van achteren beziet. Een leelijke X-beenachtig
beenstand komt, wanneer men het dier recht van voren beziet

AMERIK. GESTREEPTE PLYMOUTH-ROCK HAAN.

*Deze haan geeft het standaard-ideaal van de jaren 1909—1912
weer. Zooals men ziet, was de kleur toen nog heel wat lichter
daar te lande dan tegenwoordig.*

eerst pas goed uit. Eerst dan kan men een werkelijk goede been-
stand onderscheiden van een zeer goede, n.l. eene, waarbij de
beenen geheel evenwijdig van elkaar en flink uit elkaar staan.

ti
zie
Bezie men de Plymouth Rock van boven, dan krijgt men een goed gezicht op den bouw. Deze moet breed zijn, doch de dijbe-

AMERIK. GESTREEPTE PLYMOUTH-ROCK HEN.

Bovenstaande hen geeft 't standaard-ideaal weer uit de jaren 1909—1912. De tegenwoordige prijswinsters zijn heel wat donkerder van kleur, zooals de afbeeldingen ons doen zien.

vedering mag lang niet zoo krachtig ontwikkeld zijn, terwijl de staart noch zijdelings, noch in de hoogte zoo sterk gespreid behoort te zijn als bij een Plymouth Rock.

Nimmer mag, door welke afwijking van den standaard dan

ook, het dier een Cochin- of Orpington-achtig voorkomen krijgen. Daarom zijn een korte rug, vorming van zadelkussen, sterke spreidstaart, diepe bouw van het achterlijf, overvloedige dons-ontwikkeling en lage beenstelling uit den booze.

De kopversierselen mogen nimmer grof of misvormd zijn. De kam is eer klein dan middelklein. Deze behoort een stevigen basis te hebben en laag op den kop te staan. De kinlellen zijn slechts matig ontwikkeld. Korte Brahma-achtige kinlellen zijn echter uit den booze; zoo ook hinderlijke ontwikkeling van den keelwam.

Voor de onderdeelen verwijzen we naar den thans geldenden standaard, samengesteld door de vertegenwoordigers van de Nederl. Keurmeestersvereëning en de Nederl. Plymouth Rock Club. Deze luidt als volgt :

STANDAARD DER PLYMOUTH ROCKS.

Standaard-gewicht.

Overjarige Haan: 4 K.G.

Overjarige Hen: 3¼ K.G.

Jonge Haan: 3½ K.G.

Jonge Hen: 2½ K.G.

Type van den haan:

Algemeen voorkomen: Groote, krachtige vogel met gestrekten lichaamsbouw.

Kop: Niet te groot, breed, middellang.

Bek: Krachtig, betrekkelijk kort, regelmatig gebogen.

Oogen: Vol.

Kam: Enkel, vrij klein in verhouding tot de grootte van het dier, stevig op den kop geplant, rechtop en vlak, regelmatig getand, 5 welgevormde kampunten hebbende, fijn van weefsel; kam-hiel niet te dicht tegen den kop aankomend.

Kinlellen en oorlellen: Kinlellen middellang, vrij van plooiën en rimpels; fraai afgerond van onderen, gelijk van lengte, fijn van weefsel. Oorlellen langwerpig, glad, ongeveer halverwege de kinlellen reikend.

Hals: Tamelijk lang, licht gebogen, voorzien van rijk ontwikkeld halsbehang, dat flink de schouders bedekt.

Vleugels: Middelgroot, goed gevouwen; vleugelboog goed bedekt door de borstveeren, terwijl de vleugelpunten door het zadel-

en. behang bedekt worden; onderzijde der vleugels bijna horizontaal.

ts-*Rug*: Vrij lang, breed over de geheele lengte, vlak tusschen de schouders, bijna horizontaal van hals tot zadel, waar zich een flauw holle overgang naar den staart bevindt; zadelbehang tamelijk lang, rijkelijk ontwikkeld, goed bij den staart aansluitend.

ijn.
en
ijn
ijn
en
en
de
ck
Staart: Middellang, matig gespreid, zacht oplopend, geen merkba-
ren hoek vormend met den rug; sikkelveeren goed gebogen,
de uiteinden der staartpennen bedekkende, aansluitend bij den
algemeenen vorm van den staart; kleine sikkels en staartdek-
veeren van middelmatige lengte, fraai gebogen en voldoende
talrijk om de stijve staartstuurpennen vrijwel geheel te be-
dekken, wanneer van terzijde gezien.

Borst: Breed, vrij diep, weinig gewelfd, sierlijk afgerond.

Romp en achterdeel: Romp tamelijk lang, breed, diep, vol. Ach-
terdeel tamelijk vol.

G.
G.
Beenen en teenen: Dijen zwaar, middellang, flink met zachte
veeren bedekt. Loopbeenen middellang, glad, recht, krachtig,
flink uit elkaar geplaatst. Teenen, vier in aantal, recht, middel-
lang, goed gespreid. Loopbeenen en teenen vrij van veeren,
stoppels of donsveertjes.

en
Type der hen:

Kop: Niet te groot, breed, middellang.

Bek: Betrekkelijk kort, regelmatig gebogen.

Oogen: Vol.

r.
d,
Kam: Enkel, klein, vlak en rechtop, regelmatig getand, met 5
goed gevormde kampunten.

l-
Kinlellen en oorlellen: Kinlellen klein, goed afgerond, even lang,
fijn van weefsel. Oorlellen langwerpig, glad.

en
n
le
Nek: Middellang, fraai gebogen, dunner wordend naar den kop;
halsveeren vrij vol, flink op de schouders komende zonder
merkba-
ren overgang in hals en rug.

Vleugels: Middelgroot, goed gevouwen; vleugelboog goed bedekt
d door de borstveeren; onderzijde der vleugels vrijwel horizontaal.

Borst: Breed, vrij diep, weinig gewelfd.

ct
-
Romp en achterdeel: Romp vrij lang, matig diep, vol. Achterdeel
vol met middellang dons.

Beenen en teenen: Dijen middellang, middelmatig ontwikkeld
rijkelijk bedekt met zachte veeren. Loopbeenen middellang

GESTREEPTE (KOEKOEK) PLYMOUTH-ROCK HAAN.

*Deze haan geeft het Amerikaansch standaard-ideaal weer. De
kleur is bijzonder goed getroffen en zou voor ons land onge-
twijfeld, ingeval men tot één kleur besloof, waarschijnlijk
acceptabel zijn.*

flink uit elkaar geplaatst, krachtig en glad. Teenen middel-
lang, vier in aantal, recht, goed gespreid. Loopbeenen en tee-
nen vrij van veeren, stoppels en donsveertjes.

*(Nadruk van den standaard, hierboven en verderop in dit boekje is alleen toegestaan
met toestemming van de Uitgevers of de Ned. Plym. Rock Club.*

DE GESTREEPTE (KOEKOEK) PLYMOUTH ROCKS EN HUN STANDAARD.

Waar we reeds zooveel van de gestreepte Plymouth Rocks

GESTREEPTE (KOEKOEK) PLYMOUTH-ROCK HEN.

Dit type geeft het Amerikaansche standaard-ideaal weer; het stelt de bouw van een overjarige hen voor. Dit in aanmerking nemende, komt het overeen met het Nederl. standaard-type, waarbij jonge, juist volwassen dieren in het type werden vastgelegd.

hebben vermeld bij de bespreking van het ontstaan en de ontwikkeling van dit ras, kunnen we thans kort zijn.

De officieele Nederl. standaard-kleurbeschrijving luidt als volgt:

Kleur van den haan en de hen:

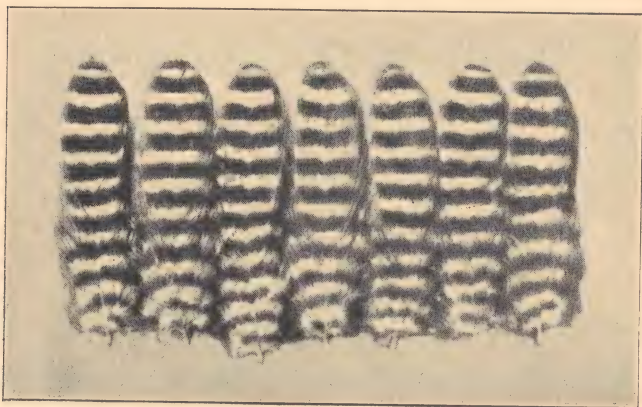
Snavel: Geel; iets hoornkleurige aanslag toegelaten bij de he

Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

Kam, gezicht, kinlellen en oorlellen: Levendig rood

Loopbeenen en teenen: Geel.

Gevederte: Grijsachtig wit, iedere veer regelmatig geband met smalle evenwijdig loopende, scherp afgeteekende, donkere dwarsbanden, welke blauwzwart zijn en zich voortzetten in

FIJN GESTREEPTE HALSVEEREN EENER GESTREEPTE
PLYMOUTH-ROCK HEN.

Bij deze halsveeren loopen de banden, precies gelijk van breedte, volkomen dwars over de veer, zooals de standaard dat eischt.

de vederschachten, al of niet met kevergroenen glans; vrij van schachtstrepen, bruine tint of violetkleurigen glans; de donkere banden breder dan de lichte en over de geheele lengte der veer voorkomende in alle deelen van het gevederte; de combinatie van elkaar bedekkende veeren geeft het gevederte een blauwachtig aanzien.

Grove fouten: Oorlellen meer dan een kwart beslist wit; rood in eenig deel van het gevederte; twee of meer geheele zwart

al vleugelpennen of staartstuurveeren; loopbeenen anders dan geel, met inachtneming van verbleeken door ouderdom.

Kleine fouten: Kleine, donkere vlekken op de pooten.

he De Standaard-Commissie stelde ter voldoening aan de verlangens der fokkers en liefhebbers der z.g. Duitsche Plymouth Rocks ook nog een standaard voor de lichtgestreepte Plymouth Rocks vast. Deze luidt als volgt:

m
ke
n *Gevederte:* Zeer licht, zacht grijs over het geheele lichaam met scherp afgeteekende, glanzend zwarte bandjes, welke dwars over veer en schacht loopen; hoe fijner gestreept, hoe beter. De donkere banden zijn even breed als de lichte.

KLEUR EN TYPE DER STREEPTEKENING.

Alvorens over het fokken eener goede streepteekening bij de

VLEUGELPENNEN VAN EEN GESTREEPTE ROCK HEN.

De Amerikanen hebben in hunne beste hennen het ideaal haast bereikt in de teekening der slagpennen.

oo
art hanen en hennen te spreken, willen we eerst de kleur en het type der eerstgenoemde streepteekening eens nader beschouwen.

De standaard noemt de grondkleur grijsachtig wit en dit is volkomen juist. De banden heeten blauwzwart, hetgeen wel niet de ideale betiteling der werkelijke kleur is, doch ongetwijfeld de beste en de duidelijkste, welke men kon kiezen. De standaard verlangt de donkere banden breeder dan de lichte. Het verschil in breedte is miniem. Is het dit niet, dan hebben de dieren geen gelijkmatige kleur over het geheele lichaam, wijl in borst en laarzen geen zeer smalle lichte band zal optreden. Wel is die vrij gemakkelijk te creëren op het midden van den rug, in de vleugelband en in het halsbehang bij de hennen; bij de hanen over het algemeen in alle sierveeren.

Er is in het aantal donkere banden, zelfs bij zeer goede hennen, nog al eenig verschil. Zoo zal de halsveer van een zeer goede hen 11 donkere bandjes tellen, doch er komen er ook voor,

TWEE STAARTPENNEN VAN EEN GESTR. ROCK HEN.

Ook deze beide staartpennen komen het ideaal vrij aardig nabij. Op die manier sluit de staartteekening zich uitmuntend bij die van het geheele lichaam aan.

die er 15 hebben en toch in alle opzichten prima zijn, ja zelfs het ideale nabij komen. Het verdient geen aanbeveling om dieren met een groot verschil in hoeveelheid banden, als we hier noemen, aan elkaar te paren, tenzij ze nauw aan elkaar verwant zijn. g

is De streepen moeten dwars over de veer lopen, hetgeen bij de nietbeste dieren bereikt wordt. Zelfs in de halsveeren der hanen heeft men dit bijna bereikt. Alleen de zadelveeren vertoonen nog de veel V-vormige streep-tekening. Men bedenke steeds, dat de gelijkheid van tekening over het geheele lichaam meer waarde heeft, dan een plaatselijke verfijning der streepjes. Door dit laatste toch wordt de totaal-indruk niet beter, ja zelfs eerder verstoord. Overal moet de streep-tekening zich ook in het dons voortzetten.

HALSVEEREN VAN EEN LICHT GESTREEPTEN PLYMOUTH-ROCK HAAN.

Bovenstaande veeren zijn genomen van een Amerik. haan van het z.g. lichte kleurtype; zooals men ziet, is de lichte band breeder dan de donkere. De tekening is goed, ook in de donspartij.

HOE DE STANDAAARDKLEUR DER GESTREEPTE PLYMOUTH ROCKS TE FOKKEN.

Een ieder, die maar een paar jaar gestreepte Plymouth Rocks gefokt heeft, heeft kunnen waarnemen, dat de gefokte hanen

bijna zonder uitzondering lichter zijn dan de hennen. We gebruiken het woord „bijna”, doch het is haast overbodig.

Men heeft dit oorspronkelijk toe willen schrijven aan het feit dat aanvankelijk een koekoek haan aan zwarte hennen gepaard werd. Dit heeft er niets mee te maken.

Zij, die zich met verschillende zwart gepigmenteerde rassen hebben bezig gehouden, zullen waar genomen hebben, dat bij de hennen het zwarte pigment veel krachtiger aanwezig is dan bij de hanen. Meestal ziet men dit 't best in de donskleur. We hebben inneren hierbij slechts aan de zwarte Wyandottes. Gebrek aan plaatsruimte staat ons niet toe omtrent de kwestie in allerlei details af te dalen. Hetzelfde ten opzichte van de pigmentskwestie geldt ook voor de gestreepte Plymouth Rocks. Bij deze zijn de hennen geneigd om donkerder en de hanen om lichter te worden. Dit is nu reeds 50 jaar zoo en het zal wellicht altijd wel zoo blijven.

Jarenlang heeft men dit niet willen inzien, omdat men zich geen voldoende rekenschap gaf van deze eigenaardigheid van het zwarte pigment.

Men stelde allerlei methodes voor om uit één foktoom goede geteekende dieren van beider geslacht te fokken.

De een beval de paring van een lichten haan met donkere hennen aan; de andere draaide de zaak precies om. Een lichte haan aan donkere hennen gepaard, geeft hanen, die in doorsnee te licht zijn en hennen, die in doorsnee van te donkere kleur zullen zijn. Beide groepen zullen eenige variatie aangeven.

De paring van een donkeren haan aan lichte hennen, is een greep in het duister. De donkere haan zal, gepaard aan lichte hennen, zoowel bij de jonge hanen als jonge hennen, een wijde uiteenlopende kleurschakeering opleveren. Eensdeels zal de donkere haan de kans bieden, dat veel te donkere hennen gefokt worden, terwijl anderdeels de lichte hennen oorzaak kunnen zijn van een groot percentage veel te lichte hanen.

Sommigen wilden een donkere haan aan donkere hennen paren; hieruit konden o. i. wel goede hanen, doch geen goede hennen verwacht worden. Weer anderen wilden dieren met standaardkleur aan elkaar paren. Dit leidt in een paar generaties absoluut tot te lichte hanen en te donkere hennen. Het is slechts uitstel van het onvermijdelijke.

Natuurlijk krijgt men bij al die paringen wel een aantal goede

g dieren, althans van één der beide geslachten, doch in zulk fok-
ken zit toch geen systeem. Op zoo'n manier is de enkelvoudige
fe paring in de praktijk immers toch nog ingewikkelder dan ge-
aan scheiden hanen- en hennenfok.

Dit laatste moet de doelbewuste fokker o. i. toepassen bij

HALSVEEREN VAN EEN DONKERGESTREEPTEN
PLYMOUTH-ROCK HAAN.

*Ook deze veeren zijn afkomstig van een Holterman-haan;
hier zijn de donkere banden aanmerkelijk breeder dan de
lichte, vooral aan het beneden-einde der veeren.*

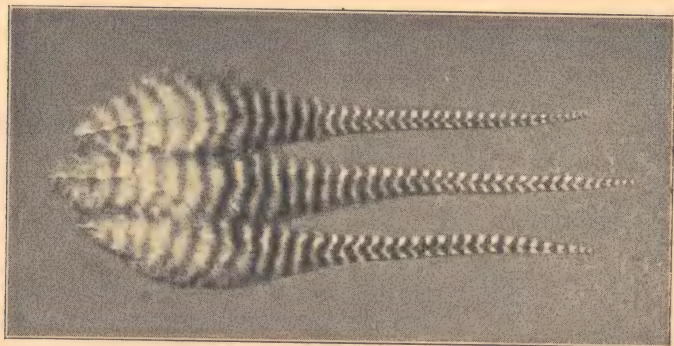
deze variëteit, wil hij systematisch kunnen fokken en regelmatig
kunnen doorgaan.

DE GESCHEIDEN HANEN- EN HENNENFOK.

Het doel van gescheiden hanen- en hennenfok is dus daarin
gelegen, dat het in de samenstelling der foktoomen de neigingen
der kleurteekening bij beide geslachten in evenwicht brengt,

d. w. z. door bij de hanen door middel van de hennen verzwakking van het pigment, d. w. z. van de teekening, tegen te houden en bij de hennen versterking der kleur door middel van zwak gepigmenteerde hanen te voorkomen.

Nu heeft men wel eens aangeraden om de standaard zoodanig te doen luiden, dat de haan aanmerkelijk lichter geteekend is dan de hennen, doch het publiek, d. w. z. de liefhebbers en de fokkers, willen er niet aan, omdat ze noch de te lichte hanen, noch de te donkere hennen mooi vinden. Die kwestie is al zoo

ZADELVEEREN VAN EEN GESTREEPTEN PLYMOUTH-ROCK-HAAN.

Meer dan die in het halsbehang, zijn de zadelveeren geneigd V-vormige banden te vertoonen, zooals ook in geringe mate het geval is met de afgebeelde veeren.

vaak onder de oogen gezien, ook bij andere kleurslagen, doch steeds heeft men bij beide geslachten het fraaiste geëischt, hetgeen te bereiken was en liet men de fokmethode, die daarvoor noodzakelijk was, ten eenenmale buiten beschouwing.

DE HANENFOKTOOM.

Een dergelijke foktoom moet bestaan uit een hanenfokhaan of een haan van tentoonstellings- of standaardkleur. Deze haan mag iets in kleur varieeren, mits hij zelf maar gefokt is uit een goed geteekenden haan en uit een hen, die uit een goed gekleurde haan gefokt is en zelf de vereischte krachtige kleur heeft. De

eigenschappen van de dieren, waaruit de hanenfok-haaz gefokt is, spelen een even groote rol als bij ander fokprobleem.

De hanenfok-hen is een hen, welke afkomstig is van een tentoonstellingshaan; de kleur harer moeder beïnvloedt weer haar kleur en indirect de kracht, waarmede zij den haan bijstaat in de instandhouding van voldoende kleurstof bij hun gezamenlijke mannelijke nakomelingschap.

Terwijl de donkere haan voor de tentoonstelling geen waarde heeft, kan hij in den hanenfoktoom nuttige diensten bewijzen voor de productie van standaardkleurige hanen. Het te donker zijn, kan door tweeërlei oorzaak verwekt worden en wel:

door te breede donkere banden of

door een te donkere grondkleur.

Bij de keuze der hennen lette men er op, dat die in ieder geval niet dezelfde fout vertoonen.

Sommige hanenfok-hennen hebben naast een breede, krachtige streep een heldere grondkleur. Paart men dit soort hennen aan hanen met een krachtige streepteekening, ook in het dons, dan is het resultaat meestal goed. Is daarentegen de haan wat erg licht van grondkleur, dan zijn dergelijke hennen met heldere grondkleur niet de aangewezen gezellinnen. Men doet dan beter uit zijn hanenfok-hanen er een te kiezen met een blauwachtige gloed over de grondkleur, mits gelijkmatig over het geheele lichaam.

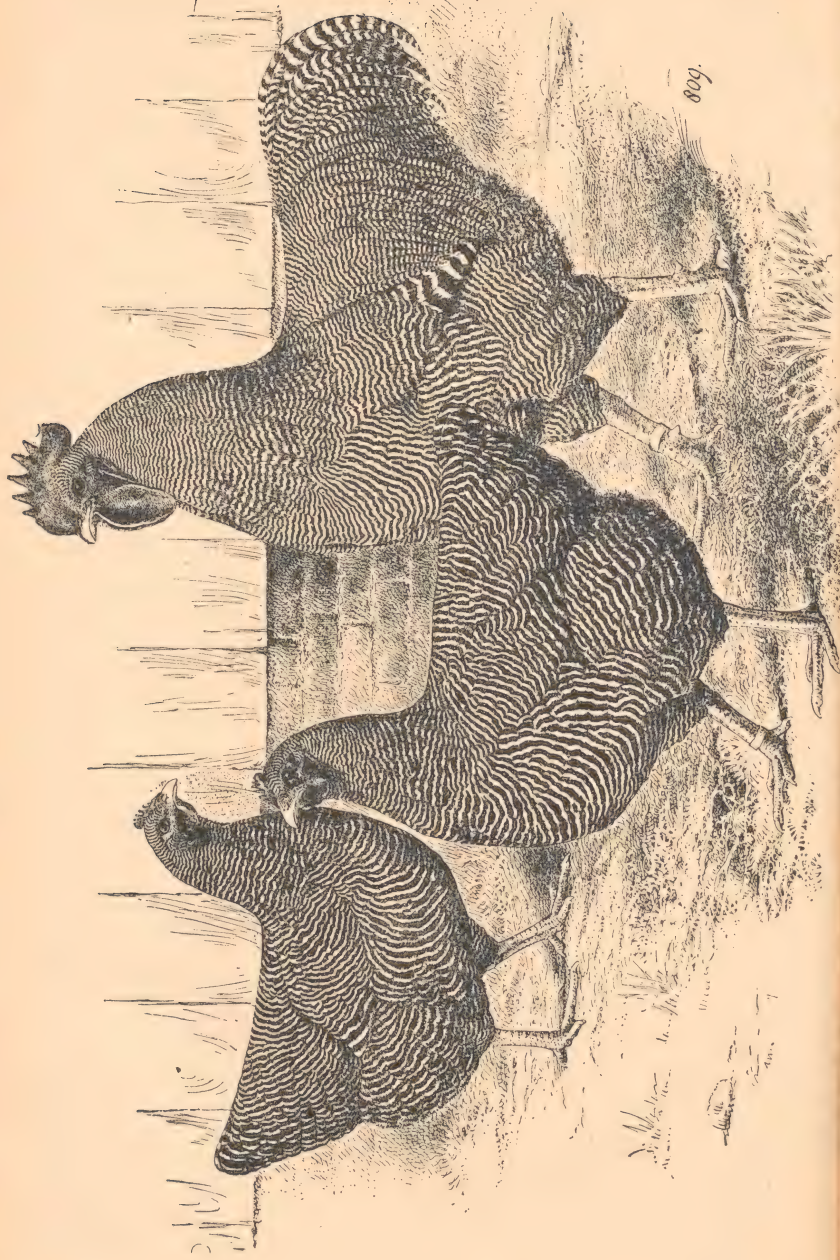
De waarde van een hanenfok-hen laat zich in den regel bepalen door de kwaliteit harer volle broeders. Verder wordt haar waarde bepaald door de hoeveelheid voorgangers van hanenfok-waarde, die zij voor zich heeft.

Wat zwart in de beenen van een hanenfok-hen is geen bezwaar; ze zal het niet op haar mannelijke nakomelingen overbrengen.

De slagpennen mogen zeer sterk geband of bijna éénkleurig donker zijn; dit brengt ze toch niet op de jonge hanen over; wel echter is dit pigment behulpzaam tot het bij hen verkrijgen van krachtig geteekende slagpennen. Ook een krachtige teekening in haar staartveeren is gewenscht.

De onderkleur of donskleur der hanenfok-hen moet krachtig gestreept zijn.

Gebruik nimmer hennen, die niet verwant zijn aan prima geteekende hanen, hoe goed zij uiterlijk ook geschikt mogen lijken voor de hanenfok.

da
la
ter
kel
nin
eer
ba
zij
die
vo
tee
te
mo
de
D
kle
tee
do
de
ha
C
hij
met
tot
D
wa

Z
gem
ook
ling
lijke
zwa

DE HENNENFOKTOOM.

De hennenfok-haan is een haan gefokt uit een hen met standaard-teekening. Zulk een haan zal steeds lichter van kleur zijn dan de tentoonstellings- of standaardkleurige haan. Deze lichtere kleur wordt verkregen doordat de donkere banden aanmerkelijk smaller zijn, dan de lichte. Naarmate men de streep-teekening verfijnd heeft bij dit ras, kregen ook de hennenfok-hanen een meer representabel voorkomen. Door de smalle donkere banden wordt een meer open teekening verkregen. Pooten en bek zijn in den regel van een dieper gele kleur.

De teekening is niet sterk in het dons. Men neme geen hanen, die zwak van teekening zijn in borst en hals, hetgeen een vaak voorkomende fout is. De kleine slagpennen moeten ook goed geteekend zijn.

Ten einde het „vuil” worden der grondkleur bij de hennen te voorkomen, kieze men vooral hanen met een zoo helder mogelijke grondkleur. Men neme nimmer hanen met „glans” in de donker banden, voor de hennenfok.

De hennen voor de hennenfok-toom moeten de standaardkleur vertoonen; komt het voor, dat een hen naast prima fijne teekening even breed is in de lichte banden als in de donkere. doch overigens prima, dan kan zij zeer goed dienst doen. Zijn de hennen wat sterk in de donkere banden, dan kieze men een haan, die extra smal is in de donkere banden.

Gaat een fokker op boven omschreven wijze te werk en houdt hij aantekening van zijn fokdieren, dan wordt dit ongetwijfeld met succes beloond. In zulk fokken zit systeem en zal ten slotte tot het gestelde doel voeren.

De gestreepte Plymouth Rock is een schitterende vogel, wel waard de moeite, die het eischt hem goed te fokken.

WITTE PLYMOUTH ROCKS.

Zooals men dat ook nagenoeg bij alle andere rassen heeft opgemerkt, hebben de koekoek of gestreepte Plymouth Rocks zich ook niet onbetuigd gelaten in de productie van witte nakomelingen. Dieren met uitsluitend zwart pigment geven gemakkelijker witte nakomelingen, dan die met rood pigment of rood en zwart pigment, terwijl de witte toevalsproducten, zoo ze ver-

kregen worden, ook vrij zijn van andere kleuren, al zullen ze niet
direct van het prachtigste wit zijn en licht een iets gele tint ver-
toonen, vooral de sierveeren der hanen.

WIT PLYMOUTH-ROCK HAAN.

*Op uitmuntende wijze is hier het Amerikaansche standaard-
type van overjarige dieren weergegeven. Gestrekt en toch fors.*

Reeds spoedig na 1872, toen de gestreepte Plymouth Rock
publiek bekend werden, traden er witte toevalsproducten op. Wa-
Eerst een vijftal jaren na hun debuut als ras begon een zek- me

e ni Mr. Oscar F. Frost te Monmouth in Maine deze kleurslag te
ve fokken.

Toen deze kleurslag eenmaal tot den standaard toegelaten

WIT PLYMOUTH-ROCK HEN.

*De ideale wit Plymouth-Rock, zooals die hierboven wordt
weergegeven, moet een gestrekten bouw vertoonen.*

was, kwam er spoedig veel belangstelling voor. Aanvankelijk
moesten er nog heel wat fouten weggefokt worden. Van een

zuiver witte kleur was aanvankelijk, meer in het bijzonder bij de
hanen, geen sprake.

Gaandeweg traden er echter beter en beter gekleurde dieren op

UITMUNTENDE WITTE PLYMOUTH-ROCK HEN.

Deze uitmuntende „Avicultura”-prijswinster, van den heer J. R. Steenbergen, mag gerekend worden tot de beste dieren, welke ooit op onze Hollandsche tentoonstellingen zijn ingezonden.

Ook de zuiver witte of krijtwitte dieren lieten niet lang op zich wachten. Toen men die eenmaal verkregen had, was het vast

deleggen dezer eigenschap in den stam nog slechts een kwestie van selectie.

Evenals bij de witte Wyandottes, legden de fokkers der witte Plymouth Rocks zich in het bijzonder toe op het vastleggen van

JONGE WITTE PLYMOUTH-ROCK HEN.

Deze in alle opzichten schitterende jonge hen won vorig jaar eerste op Amerika's voornaamste tentoonstelling, de Madison Square Garden Show te New-York.

het type. Het duurde dan ook niet lang of de witte Plymouth Rock was de toonaangevende variëteit van het type.

De witte Plymouth Rocks hebben zich ook in Engeland de belangstelling van de pluimveefokkers weten te verzekeren, doch

hoewel de Engelsche dieren uitmuntend van kleur zijn, heeft on de hooge beenstelling nimmer zoo kunnen bekoren. Ook zijn d kopversierselen nog wel eens wat zwaar, hetgeen den totaai indruk verstoort. Ook ons land heeft goede witte Plymouth Rocks gehad, hoewel volgens onze meening sinds 1916 geen vooruitgang is verkregen. De dieren uit die jaren waren dan ook wel kelijk schitterend te noemen. Vooral de stam van den Heer Steenbergen, welke later in andere handen overging, vertoonde een groote mate van homogeniteit. Jaar op jaar verschenen va dezen fokker prachtige dieren op onze groote tentoonstellingen

STANDAARD DER WITTE PLYMOUTH ROCKS.

De Nederl. standaard-beschrijving voor deze variëteit luidt als volgt:

Kleur van den haan en de hen:

Snavel: Geel.

Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

Kam, gezicht, kinlellen en oorlellen: Levendig rood.

Loopbeenen en teenen: Diep geel.

Gevederte: Bovenkleur, onderkleur, dons en schachten zuiver wit in alle deelen.

Grove fouten: Oorlellen meer dan een kwart beslist wit; rood geel of beslist zwart ter grootte van meer dan één c.M. in eenig deel van het gevederte; beenen anders dan geel.

GELE OF BUFF PLYMOUTH ROCKS.

Na de gestreepten en de witten werden in 1892 de gele of buff Plymouth Rocks tot den Amerikaanschen standaard toegelaten. Wanneer men bedenkt, dat deze hoenders eerst in 1890 voor het eerst geëxposeerd werden op de tentoonstelling te Providence in Rhode Island, dan moet worden erkend, dat het ras snel de erkenning der standaard-commissie van de American Poultry Association mocht verwerven. Omstreeks 1890 werden soortgelijke hoenders geëxposeerd onder den naam van Golden Buffs; ook op de tentoonstelling te Providence waren Golden Buffs ingezonden, doch vermochten deze dieren niet de publieke belangstelling te winnen. Duidelijk bleek hierdoor, welk een goede klank en invloed er in die dagen van den naam „Plymouth Rock” uitging.

Mr. R. G. Buffington, de inzender dezer buff Plymouth Rocks, zegt er van, dat ze het resultaat waren van een kruising van Rhode Island Reds en witte Plymouth Rocks. De kruisings-

BUFF PLYMOUTH-ROCK HAAN.
(Engelsche prijswinner.)

Een in alle opzichten uitmuntende, gelijkmatig gekleurde haan, welke echter iets te hoog van beenstelling is en een te grooten kam heeft.

producten, welke de beste buffkleur bezaten en in type de Plymouth Rocks het meest nabij kwamen, werden voor de verdere

fok gebruikt. Aanvankelijk gebruikte men ook een kruising van witte Plymouth Rocks en buff Cochins ter verkrijging der buff kleurslag. De buff Cochin was het ten slotte, welke de fraaie buffkleur overdroeg op de buff Plymouth Rocks. Nog werd een

BUFF PLYMOUTH-ROCK HAAN.

Deze 1e prijswinner, op een der laatste tentoonstellingen van Avicultura, geeft zeer goed het Engelsche type der buff Plym.-Rocks weer. Het dier, eigendom van Hoenderpark „Selectie”, te Eerbeek, is zeer egaal van kleur.

stam buff Rocks gevormd door kruising van buff Cochin met licht Brahma.

Een der meest succesvolle stammen was wel de Nugget-stam, welke een combinatie was der bestaande stammen. Vele fokkers betrokken dieren van dezen stam en waren er zeer succesvol mee.

a
f
ti
e
In het begin dezer eeuw ontstond er een toenemende belangstelling voor deze kleurslag. Zoo nu en dan traden reeds zeer goede

JONGE BUFF PLYMOUTH-ROCK HAAN.

De prijswinner, een Amerikaansche, geeft zeer goed het Amerik. type van een 12-tal jaren terug weer. Thans is men het standaard-ideaal al weer heel wat dichter genaderd in de beste dieren.

dieren op de tentoonstelling op. In het bijzonder mag genoemd de 1e prijs jonge haan van de Boston Show van 1903, welke voor \$ 300.— van eigenaar verwisselde.

DE VERBETERING DER BUFFKLEUR.

De buffkleur, welke we thans bij verschillende hoendersoorten bezitten, is bijna onveranderlijk ontleend aan de buff Cochins. Men wist de sporen der Cochin-kruising weer te doen verdwijnen en de kleur te behouden. Toch is het merkwaardig, dat de Cochin zelf in die dagen niet de egale zuivere kleur bezat, waardoor

BUFF PLYMOUTH-ROCK HENNEN.

Een paar zeer goede Engelsche hennen van een mooie, gelijkmatige kleur.

thans dit ras en vele andere rassen zich onderscheiden. De prachtige, egale goudgele kleur, welke in de Engelsche taal het best door het woord „buff” wordt weergegeven, is een product van Amerikanen en Engelschen geweest.

Vroeger erkende men allerlei soorten buff en nam men ge-

noegen met donkerder kleur in de sierveeren en zelfs bronsachtig bruin in den staart der hanen.

Langzaam maar zeker kwam er uniformiteit in de inzichten van fokkers en keurmeesters ten opzichte van de gewenschte buffkleur. Een warm goudgeel werd allerwege geaccepteerd. Ten opzichte van de eischen werden de standaards steeds strenger, tot in 1898 een geheel gelijkmatig warme goudgele kleur over het geheele lichaam werd geëischt.

Naarmate men generatie op generatie fokte met dieren, welke de standaardkleur meer en meer nabij kwamen, bereikte men zelfs in de moeilijkste partijen, n.l. de sierveeren van den haan resultaten. Waren deze aanvankelijk steeds donkerder dan de rest — evenals dit steeds met de halsveeren der hennen het geval was — gaandeweg verdween dit kleurverschil. Ook het brons uit de staarten verdween.

Door nauwkeurig acht te geven op alle byzonderheden, wist men de verschillende tekortkomingen, welke er nog aan de buffkleur kleefden, op te heffen.

Het spreekt vanzelf, dat aan de onderkleur alle mogelijke aandacht werd gegeven. Hierdoor was het mogelijk ook de lichte schachten te doen verdwijnen. Er gaat een bijzondere charme van gelijkmatig gekleurde goudgele hoenders uit. Daarom zal deze variëteit zich ongetwijfeld wel weten te handhaven.

HET FOKKEN DER BUFFKLEUR.

Vroeger paarde men te donkere aan te lichte dieren en meende men, dat het zwart bij het eene dier in staat was om het wit bij het andere te doen verdwijnen. Soms verkreeg men werkelijk op die manier goede dieren, doch dan was hun fokwaarde zeer gering. Er werden echter ook dieren gefokt, die alle fouten in zich vereenigden, terwijl het meerendeel een der beide fouten in meer of mindere mate vertoonde.

Men kwam dan ook van deze fokmethode terug en men kon dit meer en meer doen, naar gelang het gehalte der dieren verbeterde.

De buff Plymouth Rocks kunnen uit één foktoom worden gefokt, mits men slechts dieren van standaardkleur aan elkaar paart en men let op de donskleur, welke slechts 1 of 2 tinten lichter buff mag zijn dan het zichtbare gedeelte der veer, terwijl men ook acht moet geven op de schacht, die over het geheel zoo geel mogelijk moet zijn.

De buffkleur is geneigd iets te varieeren en wel hoofdzakelijk iets lichter te worden. Dit kan men ondervangen door een de beide geslachten een klein weinig warmer van kleur te nemen. Waarschijnlijk leenen de hennen zich hier het beste voor, terwijl waarschijnlijk een ongewenschte versterking van de kleur het beste kan worden gecorrigeerd door uit de jonge hanen er één

BUFF PLYMOUTH-ROCK HEN.

1e prijs Avicultura, Jan. '24, Eig.-fokker: G. Hondebrink.
Deze zeer typische hen had een mooie egale buffkleur, welke echter op de foto niet voldoende uitkomt.

te kiezen van een lichte, doch warme en gelijkmatige buffkleur.
 De Nederl. standaard-kleurbeschrijving luidt :

Kleur van den haan:

Snavel: Diep geel.

Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

Kam, gezicht, kinlellen en ooren: Levendig rood.

Beenen en teenen: Diep geel.

Gevederte: Bovenkleur een gelijkmatig warm goudgeel of goudgeel buff, geheel vrij van schachtteekening en melige tint; kop, halsbehang, schouders, rug en zadelbehang levendig glanzend; onderkleur een tint lichter; vrij van iedere andere kleur. Verschillende tinten buff in twee of meer deelen van het gevederte is een ernstige fout. Een harmonische overeenstemming van het buff in alle deelen is zeer wenschelijk.

Kleur van de hen:

Snavel: Diep geel.

Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

Kam, gezicht, kinlellen en ooren: Levendig rood.

Beenen en teenen: Diep geel.

Gevederte: Bovenkleur een gelijkmatig warm goudgeel of goudgeel buff, geheel vrij van schachtteekening en melige tint; kop en hals een glans vertoonend van dezelfde tint als het overige gedeelte van het gevederte. Onderkleur een tint lichter, vrij van iedere andere kleur. Verschillende tinten buff in twee of meer deelen van het gevederte is een ernstige fout. Een harmonisch overeenstemmen van het buff in alle deelen is zeer wenschelijk.

Grove fouten: Oorlellen meer dan een kwart beslist wit; beenen anders dan geel. Wit of zwart in het gevederte.

COLUMBIA OF HERMELIJN PLYMOUTH ROCKS.

Toevalligerwijze bevonden er zich onder onze meer intieme pluimvee-kennissen in Amerika enkele personen, zooals D. M. Green, F. L. Platt en H. P. Schwab, die veel hebben bijgedragen tot het populair maken van deze kleurslag en kregen we onwillekeurig spoedig daarin belangstelling, zoo zeer zelfs, dat we lid werden van een speciaal-club. Deze kleurslag, welke thans in Holland ook bewonderaars heeft gevonden en standvastige liefhebbers telt, o.a. in de Heeren Steens en Foecken, is nog niet zoo oud. Mr. F. M. Clemans te Mechanicsburg, Ohio, ondernam in 1902 de eerste kruising ter verkrijging dezer kleurslag. Mr. George H. Sweet deed zulks twee jaar later.

Men gebruikte tot dit doel een kruising van witte Plymouth Rock met uitstekend type en lichte Brahma's met zeer goede kleurteekening.

De standaard, welke eenige regels verder volgt, geeft een nauwkeurige beschrijving van kleur en teekening bij beide geslachten.

COLUMBIA (HERMELIJN) PLYMOUTH-ROCK HAAN.
*Bovenstaand standaard-ideaal geeft zeer goed de standaard-
kleur weer, behoudens enkele veertjes beneden in het zadelpunt,
welke men bij ons liever geheel ongestreept ziet.*

HET FOKKEN VAN HERMELIJN OF COLUMBIA

Bij de hermelijn- of columbia-kleur vindt men de geneigtheid der kleurteekening om te verzwakken, zoodat men in den

er
de
foktoom daarmede steeds rekening heeft te houden. Men neemt ook gaarne hanen met een zeer krachtige halsteekening, haast te donker voor de tentoonstelling, met grijze onderkleur in hals.

COLUMBIA (HERMELIJN) PLYMOUTH-ROCK HEN.

Dit Amerikaansche standaard-ideaal, geheel in overeenstemming met het onze, geeft op schitterende wijze de halsteekening en de gewenschte staart-afdekking weer.

Bij beide geslachten let men wèl op het bruinroode oog, wijl het lichte Brahma-oog geneigd is om op te treden. Heeft men

bijzonder sterk gekleurde hennen, welke hier en daar „ticking” vertoonen, dan doet men het beste daaraan een haan met veel wit in de slagpennen te paren, niet donker in den schouderkap (dat is de rug-partij bedekt door het hals- en zadelbehang) voorzien van een goede streepteekening, doch behoorlijk helder wit omrand. Goede dieren kunnen van één en denzelfden foktoon gefokt worden.

De standaard-kleurbeschrijving luidt als volgt:

Kleur van den haan :

Kop: Gevederte wit.

Snavel: Geel met donkere streep op den bovensnavel.

Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

Kam, gezicht, kinlellen en ooren: Levendig rood.

Hals: Gevederte, behalve 't halsbehang, wit; halsbehang witte veer met krachtige, glanzende, groenzwarte streep vanaf het dons midden over de veer loopende, vrijwel evenwijdig aan de verranden en in een punt uitloopende aan het einde der veer, geheel omgeven, ook aan de punt, door een witte omzooming.

Onderkleur: Wit; grijsachtig of blauwgrijs toegelaten.

Vleugels: Schouders wit, behalve de voorkant, welke gedeeltelijk zwart mag zijn; groote slagpennen zwart met witten rand aan den onderrand der buitenvaan; kleine slagpennen buitenste helft der buitenvaan voldoende wit, teneinde een witte onderhelft van den vleugel te toonen. Het wit loopt om de veerpunt en de zooming van de binnenvaan heen. Deze kleur neemt in kracht toe in de kleinere slagpennen. De vijf dichtst bij het lichaam gelegen slagpennen zijn wit aan de oppervlakte, wanneer de vleugel gesloten is; het overige gedeelte van elke kleine slagpen zwart.

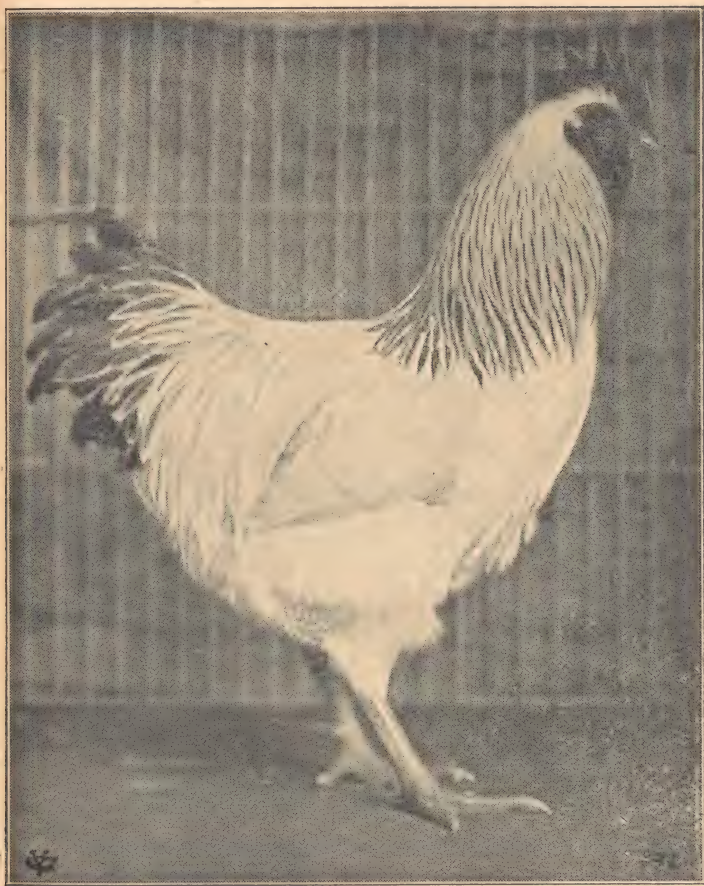
Rug: Bovenkleur wit, tusschen de schouders onder 't halsbehang zwart en wit; zadel wit; onderkleur wit, blauwwit of blauwgrijs.

Staart: Zwart; de steunveeren wit of zwart met wit; sikkels en kleinere sikkels (staartdekveeren), glanzend groenzwart; kleine staartdekveeren glanzend groenzwart met witten rand.

Borst: Boven- en onderkleur wit; onderkleur vlak op de huid wit, blauwwit of blauwgrijs toegelaten.

Romp en achterdeel: Romp wit, behalve onder de vleugels, waar

g
ee
aj
g
de
on
g
de
ze wit, blauwwit of blauwgrijs mag zijn. Onderkleur wit of
blauwwit. Achterdeel wit; onderkleur wit of blauwwit.

COLUMBIA (HERMELIJN) PLYMOUTH-ROCK HAAN.

Een Amerikaansche prijswinner, uitmuntend in kleur en type.

Beenen en teenen: Dijen bovenkleur wit; onderkleur wit of
blauwwit. Loopbeenen en teenen geel.

Kleur van de hen:

Kop: Gevederte wit.

Snavel: Geel of geel met zwarte streep over den bovensnavel.

Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

COLUMBIA (HERMELIJN) PLYMOUTH-ROCK HEN.

Deze hen is een der bekende prijswinnaars van de heeren Steens te 's Gravenhage, die zich sinds jaren met de grootste zorg toeleggen op de verbetering dezer fraaie kleurslag.

Kam, gezicht, kinlellen en ooren: Levendig rood.

Hals: Halsveeren, beginnende bij de aansluiting met den kop

wit, met een diepe, breede, glanzende, groenzwarte streep in het midden van iedere veer, vrijwel evenwijdig loopend aan de randen der veeren en eindigende in een punt bij het uiteinde der veer, geheel omsloten door een smallen, witten rand.

Vleugels: Schouders wit; groote slagpennen zwart met witte randen langs den onderkant der buitenvaan; kleine slagpennen onderste helft der buitenvaan voldoende wit, ter verkrijging van een witte onderhelft van den vleugel.

Het wit loopt om de veerpunt en de zooming der binnenvaan heen. De vijf dichtst bij het lichaam gelegen slagpennen zijn wit aan de oppervlakte, wanneer de vleugel gesloten is; het overige gedeelte van elke kleine slagpen zwart.

Rug: Bovenkleur wit; tusschen de schouders (onder het hals-behang) wit of wit met zwart; onderkleur wit, blauwwit of blauwgrijs toegelaten.

Staart: Zwart, behalve de beide bovenste veeren, welke wit omrand zijn; staartdekveeren zwart met witten rand.

Borst: Boven- en onderkleur wit; onderkleur op de huid wit of blauwwit. Achterdeel wit.

Beenen en teenen: Dijen wit; onderkleur wit of blauwwit.

Grove fouten: Oorlellen meer dan een kwart beslist wit; loop-beenen anders dan geel; te zwakke halsteekening, zichtbare gekleurde vlekken in het wit.

PATRIJS PLYMOUTH ROCKS.

De patrijs Plymouth Rocks danken hun bestaan aan een zekeren Mr. S. A. Noftzger uit Indiana (V. S.). De paring tot dat doel geschiedde in 1898 en bevatte eenige licht bevederde patrijs Cochins hennen en Indische Vechthoens hanen. Het resultaat dier kruising werd gepaard aan goud Wyandotte hanen, meerendeels enkelkammige toevalsproducten. Het resultaat hiervan werd weer terugg gepaard aan dieren van het tegenovergestelde geslacht. De ervaren fokker zal zien, dat deze opzet niet deugde. Het duurde dan ook tien jaar eer behoorlijke resultaten verkregen werden. In het oosten der Vereenigde Staten gebruikte men de enkelkammige afstammelingen van de eerste patrijs Wyandottes. Deze taak was eenvoudiger; alleen de verkrijging van het type eischte veel aandacht.

Op de Ornithophilia-tentoonstelling kwam de Heer H. W.

Ferrée met zeer goede dieren uit, gefokt uit diens bekende patrijs Wyandottes. Eigenaardig genoeg bezitten deze dieren niet alleen een goeden enkelen kam, doch ook goede Plymouth Rock-type, re-

PATRIJS PLYMOUTH-ROCK HAAN.

De Amerikaansche patrijs Plymouth-Rock is aanmerkelijk donkerder in halskleur dan de Europeesche, voor zooverre die laatste, waarvan onlangs te Utrecht in Dec. 1923, een prachtpaar verscheen, kan genoemd worden.

den waarom we ze in dit boekje meenden te moeten afbeelden.
De standaard-kleurbeschrijving luidt als volgt:

Kleur van den haan:

Kop: Gevederte oranjerood.

PATRIJS PLYMOUTH-ROCK HEN.

Deze patrijskleurige hen, hierboven afgebeeld, geeft 't Amerikaansche standaard-ideaal weer. Men heeft daar te lande enkele zeer enthousiaste fokkers dezer kleurslag, die deze variëteit reeds lange jaren met de grootste zorg fokken.

Snavel: Donker hoornkleurig, overgaand in geel aan de punt.
Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

Kam, gezicht, kinlellen en ooren: Levendig rood.

Nek: Warm oranje-goudgeel, met een glanzende groenzwarte streep, bijna evenwijdig loopende aan de randen, over de geheele lengte der veer, uitlopende in een punt aan het einde der veer; onderkleur blauwgrijs.

PATRIJS PLYMOUTH-ROCK HAAN.

1e prijs Ornithophilia, Dec. 1923. Eig.-fokker: H. W. Ferrée, Utrecht.
Deze haan is niet alleen zeer goed gekleurd, doch vertoont bovendien een zeer aardig Plymouth-Rock-type.

Vleugels: Groote slagpennen zwart, onderkanten diep kastanje-bruin; kleine slagpennen zwart, buitenvaan diep kastanje-bruin, eindigende in groenzwart aan het einde van iedere veer;

vt
e
d
vleugelband glanzend groenzwart, een dwarsband op den
vleugel vormend; schouders karmozijnrood; vleugelboog zwart.
Rug: Karmozijnrood; zadelbehang warm oranjegoudgeel met
een levendig glanzend groenzwarte streep over de geheele
lengte der veer, zooals in het halsbehang; onderkleur blauw-
grijs.

PATRIJS PLYMOUTH-ROCK HEN.

1e prijs Ornithophilia, Dec. 1923. Eig.-fokker: H. W. Ferrée, Utrecht.
*Deze goed gevormde hen, vertoont een uitstekende teekening,
welke ook op de foto vrij aardig tot haar recht komt.*

Beenen en teenen: Dijen zwart; loopbeenen en teenen geel.

Kleur van de hen:

Kop: Gevederte diep oranje.

Snavel: Bruin hoornkleurig, in geel uitlopend aan de punt.

Oogen: Oranjerood tot roodbruin.

Kam, gezicht, kinlellen en ooren: Levendig rood.

Hals: Oranjegeel, middengeel der veeren zwart met bruin geteekend over het midden van iedere veer loopend, vrijwel evenwijdig met de veerranden en eindigende in een punt bij het einde der veer.

Vleugels: Groote slagpennen zwart met een bruinen rand aan de buitenvaan; kleine slagpennen, binnenvaan zwart, buitenvaan bruin met zwart gestreept; de streepjes in overeenstemming met den vorm der veer; vleugeldekveeren grijsbruin met zwarte streepen.

Rug: Grijsbruin, scherp geteekend met zwart, de ligging der streepjes in overeenstemming met den vorm der veeren, d.w.z. evenwijdig aan elkaar en aan den veerrand; onderkleur blauwgrijs.

Staart: Zwart, de beide bovenste veeren zwart met grijsbruine teekening; staartveeren grijsbruin met zwarte teekening, de ligging der streepjes in overeenstemming met den vorm der veeren, d. w. z. evenwijdig aan elkaar en aan den veerrand.

Borst: Grijsbruin, duidelijk geteekend met zwarte streepen; de teekening van denzelfden aard als die van den rug en doorlopend tot aan de keel; onderkleur blauwgrijs.

Romp en achterdeel: Romp zacht grijsbruin, geteekend met zwarte streepen; loopbeenen en teenen geel.

Bemerking: Iedere veer in rug, borst, vleugeldekveeren en romp moet twee of meer duidelijke streepen vertoonen en vrij van lichte schachten zijn.

Grove fouten: Oorlellen voor meer dan een kwart volkomen wit; loopbeenen anders dan geel.

SILVERPENCILLED PLYMOUTH ROCKS.

De silverpencilled Plymouth Rocks danken voor een groot gedeelte hun ontstaan aan de donkere Brahma's. Ook enkel-kammige toevalsproducten uit de silverpencilled Wyandottes hebben het hunne er toe bijgedragen om deze Plymouth Rock kleurslag tot stand te helpen brengen. Waar het fokken van een heldere grondkleur bij de hennen de voortdurende aandacht van den fokker vraagt, is succes dan ook geheel afhankelijk voor een zorgvuldige fokkerij.

Gescheiden hanen- en hennenfok is steeds aan te bevelen bij deze kleur, daar deze bovendien vrij eenvoudig is toe te passen en in een paar generaties goede hanen- en hennenfokstammen kunnen worden verkregen.

De hanenfokstam stelle men samen uit een paar hennen, die reeds goed gekleurde hanen hebben voortgebracht en pare men deze aan een tentoonstellingshaan. Merk al de kuikens; de goede hanen onderscheiden zich vanzelf, doch de hennen laten zich soms slechts aan de zadelkussen-veeren onderscheiden. Zij zijn mits goed van type, geschikt voor de hennenfok. Nog weer beter zijn hunne dochters.

De hennenfok-hanenstam vormt men op dezelfde wijze: men neemt een haan gefokt uit een uitmuntend geteekende hen en paart die aan de beste geteekende hennen. Men merke deze dieren nauwkeurig en pare ze onderling. De hanen zullen in borst en dijen wel niet zuiver zwart blijven, doch ze worden immers toch slechts voor fokdoeleinden benodigd.

De standaardkleur-beschrijving luidt:

Korthedshalve kan volstaan worden met de vermelding, dat deze kleurslag in alle opzichten overeenstemt met de patrijs kleurslag, met dien verstande, dat alles, wat bij den patrijs Plymouth Rock-haan oranje, oranjerood of karmozijn gekleurd is, bij den Silverpencilled-haan wit is, zoodat deze alleen zwart en wit in 't gevederte vertoont, en ten opzichte van de hen met dien verstande, dat de oranjegele halskleur en bruingrijze grondkleur van het overige gevederte respectievelijk wit en zachtzilvergrijs is bij de silverpencilled Plymouth Rock-hen.

ZWARTE PLYMOUTH ROCKS.

Zoo lang als er koekoek Plymouth Rocks geweest zijn, waren er ook zwarte, doch het waren steeds hennen en hunne paarse glans en overigens niet zeer diepe kleur, konden de bewondering van het publiek niet trekken.

In Amerika stelt men geen belang in deze variëteit, hetgeen niet te verwonderen is, als men bedenkt, dat zelfs de zwart Wyandotte er maar een zeer beperkt aantal aanhangers heeft. In Engeland vond het ras belangstelling. Er werd een club opgericht ter behartiging van de belangen van zwarte en blauwe Plymouth Rocks. Bij deze éénkleurige dieren is het type een

belangrijke factor. Onze bevinding met deze Engelsche prijswinners is geweest, dat het type nog al eens te wenschen over laat.

SILVERPENCILLED PLYMOUTH-ROCK HAAN.

Deze silverpencilled haan, 't standaard-type in kleur en vorm weergevende, biedt een goed beeld van de fraaiheid dezer variëteit, waarvan slechts enkele exemplaren in ons land voorkomen.

De gele beenkleur is moeilijk te combineeren met een goede donskleur. De hanen zijn vrij gemakkelijk met gele beenen te

okken, doch geven veel moeilijkheid met de donskleur, terwijl
it in de sikkels gemakkelijk optreedt, vooral in het tweede jaar.

SILVERPENCILLED PLYMOUTH-ROCK HEN.

*Wanneer de silverpencilled Plymouth-Rock hen, waarvan we
hierboven het Amerikaansche ideaal-type weergeven, een mooie
teekening aan heldere grondkleur paart, is ze moeilijk in
fraaiheid te overtreffen.*

ij de hennen is de moeilijkheid gelegen in het verkrijgen van
en goede gele beenkleur zonder groene gloed of donkere vlekken.

De standaard-kleurbeschrijving luidt:

Kleur van den haan en de hen:

Snavel: Donker hoornkleurig, naar de punt overgaande in geel.

Oogen: Zwartbruin of donkerbruin.

ZWARTE PLYMOUTH-ROCK HAAN.

Hoewel de beenstelling van dit dier iets hoog is en de kam wat groot, mag deze 1e prijswinner „Avic.” Jan. 1924, eigendom van Hoenderpark „Selectie”, te Eerbeek, als een voorbeeld genoemd worden. Kleur en glans zijn zeer goed.

Kam, gezicht, kinlellen en ooren: Levendig rood.

Beenen: Geel.

Gevederte: Zwart met groenen weerschijn; onderkleur zwart tot grijs.

Grove fouten: Oorlellen meer dan een kwart beslist wit; rood of wit in eenige veer, ter grootte van meer dan één c.M., geheel zwarte of groene beenen, veel wit in den staart van den haan; beslist te lichte onderkleur.

BLAUWE PLYMOUTH ROCKS.

De belangstelling, welke er omstreeks 1909 voor de blauwe

BLAUWE PLYMOUTH-ROCK HEN.

Bovenstaande prijswinster op Avicultura, is nog wat donker in hals, doch overigens zeer goed, ook in beenkleur.

hoenders begon te ontstaan, leidde er toe, dat er spoedig ook blauwe Plymouth Rock gefokt werden, voortgekomen uit een kruising van zwart en koekoek. Wij meenen, dat deze dieren voor het eerst op de Crystal Palace Show verschenen in 1912.

Deze kleurslag is een productie van Mevr. Wilkinson te Scotforth in Lancashire. Men heeft ook wel eens zwarte en witte Rocks gekruist en de nakomelingschap in tegengestelde kleuren aan elkaar gepaard.

De standaard-kleurbeschrijving luidt:

Eénkleurig blauw over het geheele lichaam. Hals- en zadel-behang en schoudersierveeren in 't blauw zooveel mogelijk overeenstemmend met 't overige gevederte.

Naast de éénkleurig blauwe wordt ook de gezoomde kleur erkend. De omzooming moet dan krachtig en blauwzwart van kleur zijn.

ROODGESTREEPTE PLYMOUTH ROCKS.

De roodgestreepte Plymouth Rocks zijn ontstaan door kruising van gestreepte Plymouth Rocks en Rhode Island Reds. Hoe oud deze kleurslag reeds is, weten we niet, doch deze moet omstreeks 1908 ontstaan zijn. Reeds in den aanvang van 1910 mochten we van den maker van deze kleurslag, een zekere Mr. L. E. Altwein te St. Joseph, Missouri, een aantal veeren ontvangen, welke niet alleen reeds een aardige teekening vertoonden, doch ook een flink contrast tusschen streepen en grondkleur.

De grondkleur is crème-kleurig of zeer lichtgeel, terwijl de bandjes donker buff of rood zijn. Hoe donkerder de kleur, hoe beter. In Amerika is het aantal fokkers beperkt gebleven, doch in Engeland heeft men er nog al wat belangstelling voor ontwikkeld en ziet men ze regelmatig op de groote tentoonstellingen.

De standaard-kleurbeschrijving luidt:

Over het geheel gelijkmatig rood gestreept, op lichtgelen (buff) grond. Teekening geheel in overeenstemming met die der gestreepte of koekoek Plymouth Rocks.

ROZEKAMMIGE PLYMOUTH ROCKS.

De rozekammige Plymouth Rocks hebben, o. i. zeer terecht, nimmer ingang kunnen vinden. Een zekere Mr. Rice, die zich veel moeite gegeven heeft om deze variëteit te fokken en bij het publiek in te voeren, heeft tenslotte zijn pogingen op moeten geven. Men beschouwt de enkele kam als *de* kam voor de Plymouth Rock, evengoed als men de rozekam als de kam voor de Wyandottes beschouwt en men geen dieren met een enkelen kam zou erkennen.

ERWTENKAMMIGE PLYMOUTH ROCKS.

Tengevolge van de inkruising van Brahma-bloed in de eerste Plymouth Rocks, trad de erwtenkam aanvankelijk bij de Rocks op, zoodat men deze kamsoort tijdelijk erkend heeft in Amerika. Er ontbrak echter voldoende belangstelling voor, zoodat deze kamsoort weer verdween zonder eenig spoor achter te laten.

PLYMOUTH ROCKS ALS LEGSTERS.

Het is reeds geruimen tijd geleden, dat met de fok op verhoogde productie begonnen werd. De oudste stam is wel die van de Heeren Parks, welke in Altoona, een plaatsje in Pennsylvania, wonen. Deze stam werd begonnen in 1889 en naarmate de methodes van fok op verhoogde productie verbeterd werden, werd ook deze stam steeds zorgvuldiger gefokt, zoodat deze bij den aanvang van deze eeuw reeds een bijzonder goede legkracht vertoonde, niet in enkele dieren, doch door den geheelen stam. Deze dieren waren ook goed geteekend.

In Engeland onderscheidden zich de buff Plymouth Rocks reeds bij den aanvang van het legwedstrijdwezen daar te lande, door een zeer goede legkracht.

Enkele malen was het een Plymouth Rock-hen, welke het wereld-record op haar naam had. De meeste variëteiten der Plymouth Rocks hebben zich reeds gunstig onderscheiden op de Engelsche en Amerikaansche legwedstrijden.

De gegevens, welke de legwedstrijden ons verschaffen, leiden tot de volgende conclusie:

Plymouth Rocks leggen zeer goed in den winter. Zij vangen aan met leggen op een leeftijd van 5 tot 7 maanden.

Cijfers van een der legwedstrijden wijzen op de volgende verdeling der eieren over het jaar:

30.2 eieren per jonge hen in Dec., Jan. en Febr.

62.4 eieren in Maart, April en Mei.

45.3 eieren in Juni, Juli en Augustus.

27.1 eieren in September, October en November.

De Plymouth Rock op de betreffende legwedstrijd gaven dus gemiddeld 165 eieren per jaar.

Op de North American Contest hebben gestreepte, witte, buff en Columbia Rocks het tot een gemiddelde van meer dan 200 eieren en meer dan 1000 eieren per toom van vijf hennen weten te brengen. De hoogste individuele cijfers waren:

wit Plymouth Rock		247 eieren.
buff Plymouth Rock		250 „
patrijs Plymouth Rock		200 „
Columbia Plymouth Rock	...	287 „
gestreepte Plymouth Rock	...	283 „

In een der New Jersey legwedstrijden, waaraan meer dan 1000 hennen van allerlei rassen deelnamen, werd de 1ste prijs behaald door een wit Plymouth Rock met 301 eieren, de 3e prijs door een Columbia Plymouth Rock met 288 eieren en de 5e prijs door een gestreepte Plymouth Rock met 278 eieren.

De Plymouth Rock geven bij behoorlijke teeltkeuze bovendien een ei van 60 gram van een aangename geelbruine kleur, welke zeer goed verkoopt.

DE VERZORGING EN TEELT VAN PLYMOUTH ROCKS.

Wanneer men er slechts voor zorgt, dat de dieren niet te vet worden, dan zal men weinig moeite hebben om van de Plymouth Rocks het geheele jaar door eieren te rapen. Veel groenvoer en eenige regelmatige contrôle der dieren zijn meestentijds alleszins afdoende. Hoewel iets zwaarder dan de Wyandottes, stemmen ze daarmee in hun eigenschappen, zoowel als in hun jeugdontwikkeling zeer veel overeen.

De kuikens zijn gehard en groeien goed, ook bij kunstmatig opfokken. De haantjes willen nog al eens lang half bevederd rondloopen. Men zorge er voor, dat het groeiende jonge goedje veel beweging kan nemen en steeds voldoende frissche lucht krijgt. Met 5 à 7 maanden zijn de jonge hennen legrijp. Met eenige opmerkzaamheid, b.v. verplaatsen van verblijfplaats, kan men de leg vertragen tot 7 maanden, hetgeen dieren, welke voor de fokkerij bestemd zijn, ten goede komt. Waar deze hoenders vrij zwaar worden, late men de kuikens niet te vroeg op stok gaan.

De haantjes zetten vroeg een flinke hoeveelheid stevig borst-vleesch aan; zij laten zich gemakkelijk vetmesten.

Ook de volwassen Plymouth Rock is een uitmuntende tafelvogel. Men koopt ze graag. Ook gekruist met andere rassen levert ze uitmuntende resultaten op.

Bij het fokken gebruike men nimmer dieren, die minder dan 11 maanden oud zijn en men brenge nimmer dieren bij elkaar

in het vorig jaar. Of de haan, of de hennen moeten overjarig zijn.

Plymouth Rocks zijn rustige dieren, welke gemakkelijk in beperkte ruimte kunnen worden gehouden. Men neme de foktoomen

GESTREEPTE PLYMOUTH-ROCK KAPOEN.

De Plymouth-Rocks leenen zich uitmuntend tot kapoeneeren. De Plymouth-Rock kapoenen bereiken een zeer hoog gewicht en een enorme grootte.

et te groot. Heeft het ras vrije uitloop, dan maakt het hierin gaarne gebruik. Deze hoenders zijn niet lui van aard, evenals de Wyandottes. Fokt men deze hoenders gedurende enige generaties uitsluitend op eierproductie, dan komen ze te beneden het standaardgewicht.

INHOUD.

Voorwoord	2
Inleiding	3
Ontstaan en geschiedenis der Plymouth Rocks	4
De eerste verbeterde Plymouth Rocks	6
De gestreepte Plymouth Rocks in Engeland	10
De gestreepte Plymouth Rocks in Nederland	11
De gestreepte Plymouth Rocks in Duitschland	12
Het type der Plymouth Rocks in zijn ontwikkeling	13
Standaard der Plymouth Rocks	18
De gestreepte (koekoek) Plym. Rocks en hun standaard ..	21
Kleur en type der streepteekening	23
Hoe de standaardkleur der gestreepte Plym. Rocks te fokken	25
De gescheiden hanen- en hennenfok	27
De hanenfoktoom	28
De hennenfoktoom	31
Witte Plymouth Rocks	31
Standaard der witte Plymouth Rocks	36
Gele of buff Plymouth Rocks	36
De verbetering der buffkleur	40
Het fokken der buffkleur	41
Columbia of Hermelijn Plymouth Rocks	43
Het fokken van Hermelijn of Columbia Plym. Rocks	44
Patrijs Plymouth Rocks	49
Silverpencilled Plymouth Rocks	54
Zwarte Plymouth Rocks	55
Blauwe Plymouth Rocks	59
Roodgestreepte Plymouth Rocks	60
Rozekammige Plymouth Rocks	60
Erwtenkammige Plymouth Rocks	61
Plymouth Rocks als legsters	61
De verzorging en teelt van Plymouth Rocks	62

UITGEVERS-

MAATSCHAPPIJ

„KOSMOS”

AMSTERDAM

SINGEL 24

TELEFOON 30304

WETEN EN KUNNEN

EEN SERIE PRACTISCHE HAND- EN STUDIEBOEKJES.

ELK DEELTJE IS OP ZICH ZELF COMPLEET
EN VORMT EEN AFGEROND GEHEEL.

Tot nu toe zijn onderstaande nummers verschenen,
terwijl tal van nieuwe deeltjes in bewerking zijn.

AUTO EN MOTOR.

Onder leiding van TH. VAN SWIETEN, Hoofdredacteur van „De Auto”.

- No. 93. De algemeene Samenstelling van het Motorrijwiel. Door A. J. NOSSENT. Met 30 illustraties f 0.75.
No. 94. Theorie en Praktijk van Vier- en Tweetactmotoren voor Motorrijwielen. Door A. J. NOSSENT. Met 32 illustraties f 0.75.
No. 95. Carburatoren voor Motorrijwielen. Theorie en praktijk van de meest voorkomende typen. Door A. J. NOSSENT. Met 30 illustr. f 0.75.
No. 107. Nuttige kennis van Banden en Wegen voor den Automobilist en Motorrijder, met een afzonderlijk hoofdstuk over het rijden in bochten. Door J. M. H. DOLK. Ing. Met 19 illustraties f 0.75.

BURGERLIJKE BOUWKUNDE — GEWAPEND BETON — HAND- LEIDINGEN VOOR BOUWVAKARBEIDERS.

- No. 10. Kennis der Schildermaterialen. Door C. P. VAN HOEK, 2e herziene druk met 6 illustraties f 0.75.
No. 14. Het Beitsen, Polttoeren, Wassen en Vernissen van Hout. Door C. P. VAN HOEK, 3e herziene druk met 7 illustraties f 0.75.
No. 52 en 53. Electrotechniek voor Bouwkundigen. Handleiding voor Architecten, Bouwkundig Opzichters, Uitvoerders, Huiseigenaars enz. Door G. J. HARTERINK, 2e herziene druk met 90 illustraties f 1.50.
No. 56. De Aanleg van Gasleidingen in Gebouwen. Door C. W. J. SCHORTELDONK, Assistent in de Architectuur a. d. Technische Hoogeschool te Delft. Met 39 illustraties f 0.75.
No. 58. Materialenkennis voor den Timmerman. Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 41 illustraties f 0.75.
No. 66. Gewapend Beton. Handleiding in het bijz. bewerkt voor den Bouwvakarbeider. Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 44 illustraties f 0.75.
No. 83. Kennis van Werktuigen in Gebruik in de Burgerlijke Bouwkunde. Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 36 illustraties f 0.75.
No. 112. Materialenkennis voor den Metselaar. Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 21 illustraties f 0.75.
No. 113. Terrazzo- en Houtgranietvloeren. Door ANT. P. OOSTERHOF. Met 30 illustraties f 0.75.

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

ELECTROTECHNIEK.

- No. 1. **Electriciteit in Huis en Bedrijf.** Door Ir. W. SLAGTER, E. I., Onder-
Directeur van het Gem. Electr.- en Trambedrijf te Utrecht, 4e omgewerkte
druk van „De Toepassingen der Electriciteit”, met 73 illustraties f 0.75
- No. 13. **Handleiding voor het Zelfinstalleren van Electricche Huisgeleel-
dingen.** Practisch handboekje voor het aanleggen van electricche schellen
huistelefoon, electricche gloeilampenverlichting enz. Door G. J. HARTE-
RINK, 6e herziene druk met 94 illustraties f 0.75
- No. 15. **Aanleg en Beproeving van Bliksemalleiders.** Door Ir. J. C. G. VAN
WIJK, E. I., 2e herziene druk met 38 illustraties f 0.75
- No. 38. **Het Electromotorenboekje.** Handleiding voor de bediening en het
onderhoud van electromotoren. Door G. J. HARTERINK, 2e herziene en
vermeederde druk, met 33 illustraties f 0.75
- No. 114. **Hoe maak ik een Gelijkrichter, om zelf Accu's te kunnen laden?**
Door W. HARMSSEN. Met 23 illustraties f 0.75

EXPERIMENTEN.

- No. 16. **Natuurkundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven
met eenvoudige hulpmiddelen op natuurkundig gebied. Door J. M. FABER
Serie I, 2e herziene druk met 29 illustraties f 0.75
- No. 17. **Electricche Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven
met eenvoudige hulpmiddelen op electricch gebied. Door J. M. FABER
Serie I, 2e herziene druk met 31 illustraties f 0.75
- No. 18. **Scheikundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven
met eenvoudige hulpmiddelen op scheikundig gebied. Door J. M. FABER
Serie I, 2e herziene druk met 18 illustraties f 0.75
- No. 19. **Natuurkundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven
met eenvoudige hulpmiddelen op natuurkundig gebied. Door J. M. FABER
Serie II, 2e herziene druk met 31 illustraties f 0.75
- No. 20. **Electricche Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven
met eenvoudige hulpmiddelen op electricch gebied. Door J. M. FABER
Serie II, 2e herziene druk met 34 illustraties f 0.75
- No. 21. **Scheikundige Proeven Thuis.** Onderhoudende en leerzame proeven
met eenvoudige hulpmiddelen op scheikundig gebied. Door J. M. FABER
Serie II, 2e herziene druk met 24 illustraties f 0.75

FOTOGRAFIE.

Onder leiding van Ir. L. J. G. van Ewijk, Ingenieur bij den Rijk-
Studiedienst voor de Luchtvaart.

- No. 117/118. **Handleiding voor Amateur-Fotografen.** Door Ir. L. J. G. van
Ewijk, W. I. Met 87 illustraties f 1.50

HUISVLIJT-KNUTSELEN.

- No. 2. **Hoe maak ik zelf een Telegraaf toestel?** Bijdr. t. bev. v. d. Huisvlijt.
Door J. M. FABER, 4e druk, m. 22 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75
- No. 3. **Hoe maak ik zelf een Telefoon toestel met Electricche Scheilverblin-
ding voor Huiselijk Gebruik en hoe werken zij?** Bijdr. tot bev. v. d. Huisvlijt.
Door J. M. FABER, 4e druk m. 24 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75
- No. 4. **Hoe maak ik zelf Elementen, Batterijen, Accumulatoren en een
Volt-Ampèremeter?** Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door
J. M. FABER, 5e druk, met 25 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

- No. 5. Hoe maak ik zelf een Inductieklos met Condensator, te gebruiken als Electrificeermachine en als Vonkeninductor, met Leidsche Flesch? Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 4e druk met 39 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
- No. 7. Galvanoplastiek en Galvanostegie. Hoe kan ik zelf metalen voorwerpen verkoperen, vernikkelen, verzilveren en vergulden, of afdrukken daarvan maken. Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 4e druk met 21 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
- No. 8. Hoe maak ik zelf een Electrificeermachine? Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 4e druk met 43 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
- No. 9. Wat dien ik, als Beoefenaar der Huisvlijt, van de Theorie van het Magnetisme en de Electriciteit te weten? Bijdrage t. bev. v. d. Huisvlijt. Door J. M. FABER, 2e druk m. 15 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
- No. 11. Hoe maak ik zelf een Electromotor en een Dynamo? Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 6e druk met 50 illustr. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
- No. 23. Hoe maak ik zelf een Familie-Bioscoop en hoe is de Werking er van? Door AUG. SCHIFFER Jr., 3e herziene druk met 40 illustraties .. f 0.75.
- No. 25. Hoe maak ik een Stoomboot? Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. L. MAARS, 2e herziene druk met 43 illustraties f 0.75.
- No. 26. Hoe moet ik mijn Vlieger maken? Door A. RUYTER, Met 32 illustraties en 2 uitslaande platen f 0.75.
- No. 27. Hoe maak ik zelf een Fotografie-toestel en hoe moet ik de Opnamen behandelen? Bijdrage tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 2e druk met 14 illustraties f 0.75.
- No. 36. Het Berekenen, Teekenen, Uitslaan en Bouwen van Kano's en Booten door Amateurs. Door J. LOUFRIE. 2e druk met 14 illustraties en 1 uitslaande plaat f 0.75.
- No. 51. Hoe maak ik zelf een Proefvliegtuig? Door J. H. W. v. d. MUELEN, Secretaris van de P. A. S. C. en van de Haagsche Proefvliegtuigclub. Met 26 illustraties f 0.75.
- No. 57. Hoe maak ik zelf een Electriscbe Klok? Bijdrage tot bevordering van de huisvlijt. Door W. HARMSSEN. Met 20 illustraties f 0.75.
- No. 114. Hoe maak ik een Gelijkrichter, om zelf Accu's te kunnen laden? Door W. HARMSSEN. Met 23 illustraties f 0.75.

KLEINVEETEELT.

- Onder leiding van C. S. TH. VAN GINK, Hoofdredacteur v. „Avicultura”.
- No. 60. De Barnevelders. Handleiding voor het houden en fokken van het Barnevelder hoenderras. Door C. S. Th. VAN GINK, Hoofdredacteur van „Avicultura”. Met 45 illustraties en een gekleurde plaat f 0.75.
- No. 61. De Leghorns. Hunne kleurslagen, kenmerken en eigenschappen. Door C. S. Th. VAN GINK, Hoofdredacteur van „Avicultura”. Met 40 illustraties en een gekleurde plaat f 0.75.
- No. 62. Verzorging, Voeding en Huisvesting van den Hond. Door L. SEEGBERS. Met 26 illustraties f 0.75.
- No. 63. Het Fokken en Grootbrengen van Honden. Door L. SEEGBERS. Met 23 illustraties f 0.75.
- No. 64. Onze Katten. Overzicht der Rassen, Voeding, Verzorging en Fokken. Door W. J. VAN DER WERFF. Met 33 illustraties f 0.75.
- No. 73. De Zwarte of Reuzen-Konijnenrassen. Hunne standardeischen, voeding, verzorging en teelt. Door K. VAN OLSST. Met 24 illustr. f 0.75.

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

- No. 78. **Het Houden, Huisvesten en Verzorgen van onze Duiven.** Door C. A. M. SPRUIJT. Met 32 illustraties f 0.75
- No. 79. **Hoenders houden in Stadstuinen.** Door „Gallus”. Met 20 ill. f 0.75
- No. 80. **De Africhting van den Politiehond.** Handleiding voor den amateur-dresseur. Door L. SEEGRS. Met 14 illustraties f 0.75
- No. 84. **Kunstmatig Broeden en Opiokken van Pluimvee.** Door P. SWEERS. Met 7 illustraties f 0.75
- No. 101. **De Postduif.** Haar huisvesting, verzorging, teelt en africhting Door G. J. D. MINGELEN. Met 34 illustraties f 0.75
- No. 102. **De Krielhoenderrassen.** Door C. S. TH. VAN GINK, Hoofdredacteur van „Avicultura”. Met 43 illustraties f 0.75
- No. 103. **Pluimvee houden op de Boerderij.** Door P. J. WIJK Pzn., H. Ass. Pluimveeteelt-Consulent. Met 8 illustraties f 0.75
- No. 104. **Ziekten en Gebreken bij Hoenders.** Behandeling, genezing en voorkoming. Door G. MUYS. Met 19 illustraties f 0.75
- No. 105. **De Tamme Eenderrassen.** Hunne kenmerken en eigenschappen. Door C. S. TH. VAN GINK, Hoofdred. van „Avicultura”. Met 40 ill. f 0.75
- No. 106. **Krielhoenders (Dwerghoenders).** Hunne huisvesting, verzorging en teelt. Door H. L. A. v. d. HORST. Met 20 illustraties f 0.75
- No. 108. **De Waak- en Verdedigingshond.** Hoe hij gedresseerd wordt. Door L. SEEGRS. Met 11 illustraties f 0.75
- No. 109. **Dameshondjes.** Voeding, verzorging, Fokkerij. Door L. SEEGRS. Met 24 illustraties f 0.75
- No. 116. **De Jachthond en zijn Dressuur.** Door L. SEEGRS. Met 13 illustraties f 0.75
- No. 125. **De Huisvesting van Pluimvee.** Door B. van Asperen Vervenne. Met 35 illustraties f 0.75
- No. 128. **De Wyandottes.** Hunne kleurslagen, kenmerken, eigenschappen en teelt. Door C. S. TH. v. GINK, Hoofdred. v. „Avicultura”. Met 46 ill. f 0.75
- No. 129. **De Plymouth Rocks.** Hunne kleurslagen, kenmerken, eigenschappen en teelt. Door C. S. TH. VAN GINK, Hoofdredacteur van „Avicultura”. Met 51 illustraties f 0.75

MACHINEBEDRIJF EN METAALBEWERKING.

- No. 24. **De Locomotief.** Hare samenstelling en werking. Door G. J. HARTERINK, 2e herziene druk met 35 illustraties f 0.75
- No. 28. **Het Autogeen-las-schen volgens de Acetyleen-zuurstofmethode.** Door A. P. J. DE GROOT, Technisch Ambtenaar aan de werkplaatsen der Ned. Spoorw. te Haarlem. 2e, geheel herziene druk m. 25 illustr. f 0.75
- No. 31. **Het Freezeën.** Door A. P. J. DE GROOT, Technisch Ambten. aan de werkplaatsen der Ned. Spoorw. te Haarlem. Met 46 illustraties f 0.75
- No. 34. **Het Soldeeren en Vertinnen.** Door A. P. J. DE GROOT, Technisch Ambt. a. d. werkplaatsen der Ned. Spoorwegen te Haarlem, 2e, herziene en vermeerderde druk met 27 illustraties f 0.75
- No. 39. **Smeermiddelen.** Hunne bereiding, samenstelling en toepassingen. Handl. voor machinisten en technici. Door J. HAMMES, Bedrijfsingenieur Ned. Fabriek van Gouden en Zilveren Werken v/h. J. A. A. Gerritsen, Zeist. Met 10 illustraties f 0.75
- No. 48. **Persluchtwerktuigen.** Leidraad voor metaalbewerkers. Door A. P. J. DE GROOT, Tech. Ambt. aan de werkplaatsen der Ned. Spoorw. te Haarlem. Met 30 illustraties f 0.75

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

- No. 49 en 50. **Het Vervaardigen van Gietmodellen en hun Gebruik.** Handleiding bij de beoefening van het modelmakersvak voor ambachtslieden en technici, tevens tot voorlichting der vormers bij het gebruik der modellen. Door B. VLASBLOM. Met 22 illustraties f 1.50.
- No. 81. **Het Slijpen en Polijsten van Metalen.** Door J. HAMMES, Bedrijfsingenieur Ned. Fabriek van Gouden en Zilveren Werken v/h. J. A. A. Gerritsen, Zeist. Met 28 illustraties f 0.75.
- No. 82. **Practische Handleiding voor het Kleuren van Metalen.** Door J. HAMMES, Bedrijfsingenieur Ned. Fabriek van Gouden en Zilveren Werken v/h. J. A. A. Gerritsen, Zeist. Met 15 illustraties f 0.75.
- No. 126. **Legeeringen.** Hare Samenstellingen en Toepassingen. Door Ir. L. J. G. VAN EWIK W. I. f 0.75.

NATUURKENNIS.

- No. 96. **Het Terrarium.** De beplanting van het natte en droge deel en zijne bewoners. Door J. GODEFROY. Met 32 illustraties f 0.75.

PLANT, BLOEM EN VRUCHT.

Onder leiding van J. F. CH. DIX, Hoofdredacteur van „Floralia” en „Handelsblad De Tuinbouw”.

- No. 30. **Groenteteelt voor kleine Tuinen.** Door H. STIENSTRA, Leeraar aan de G. A. v. Swieten-Tuinbouwschool te Frederiksoord, 2e herziene druk met 34 illustraties f 0.75.
- No. 35. **Bloemeteelt in kleine Tuinen.** Door H. STIENSTRA. 2e herziene druk, met 33 illustraties f 0.75.
- No. 40. **Fruitteelt voor den Amateur.** Door H. STIENSTRA. Met 42 illustraties f 0.75.
- No. 42. **Het Rozenboekje.** Handleiding voor de rozenteelt, voornamelijk voor den liefhebber-kweker. Door H. STIENSTRA. Met 34 ill. f 0.75.
- No. 43. **Bijen houden.** Een handboekje voor beginnende inkers en voor hen, die belang stellen in de imkerij. Door F. SPARENBERG. Met 32 ill. f 0.75.
- No. 45. **Wat moet ik als Land- of Tuinbouwer van Schadelijke en Nuttige Dieren weten?** Door H. STIENSTRA. Met 35 illustraties f 0.75.
- No. 46. **Wat moet ik als Land- of Tuinbouwer van de Bemesting weten?** Door H. STIENSTRA. Met 34 illustraties f 0.75.
- No. 47. **Wat moet ik als Land- of Tuinbouwer van Plantenziekten weten?** Door H. STIENSTRA. Met 34 illustraties f 0.75.
- No. 54. **Hoe teel ik met voordeel Aardbei en Framboos?** Door H. STIENSTRA. Met 30 illustraties f 0.75.
- No. 55. **Hoe teel ik met voordeel Roode, Witte, Zwarte en Krulsbessen?** Door H. STIENSTRA. Met 25 illustraties f 0.75.
- No. 59. **De Particuliere Tuinbouwer.** Vooral ten dienste der leerlingen en oud-leerlingen van Landbouwhuishoud-cursussen. Door H. STIENSTRA. Met 29 illustraties en 5 platen f 0.75.
- No. 65. **De Boomgaard. Aanleg, Onderhoud en tot-waarde-brengen.** Door H. STIENSTRA. Met 34 illustraties f 0.75.
- No. 71. **Tulpen voor Kamer en Tuin.** Door J. F. Ch. DIX, Hoofdredacteur van „Floralia”. Met 24 illustraties f 0.75.
- No. 72. **Eénjarige Sier- en Snijbloemen.** Door H. STIENSTRA. Met 19 illustraties f 0.75.
- No. 74. **Narcissen voor Kamer en Tuin.** Door J. F. Ch. DIX, Hoofdredacteur van „Floralia”. Met 16 illustraties f 0.75.

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

- No. 75. **Balcon- en Gevelversiering.** Met vele nuttige wenken betreffende planten en materiaal. Door W. H. K. DIX. Met 23 illustraties f 0.75.
- No. 76. **Rotsplanten in kleine Tuinen.** Door JOHN BERGMANS, Oud-Chef de Cultures der voorn. Kon. Kweekerij „Tottenham“ te Dedemsvaart. Met 33 illustraties f 0.75.
- No. 77. **De Vetplanten.** Cultuur, Geslachten en Soorten. Door J. J. VERBEEK WOLTHUYS, Voorzitter van de Ned. Ver. van Vetplanten-Verzamelaars. Met 16 illustraties f 0.75.
- No. 85. **Irisen voor Kamer en Tuin.** Door J. F. Ch. DIX, Hoofdredacteur van „Floralia“. Met 18 illustraties f 0.75.
- No. 86. **Cactussen.** Door J. J. VERBEEK WOLTHUYS, Voorzitter van de Ned. Ver. van Vetplanten-Verzamelaars. Met 14 illustraties f 0.75.
- No. 88. **Hoe kweek ik Lathyrus Odoratus of Sweet Peas?** Door H. CARLÉE. Met 27 illustraties f 0.75.
- No. 89. **Handleiding voor het Bloemschikken en Bloembinden.** Door J. G. BALLEGO. Met 32 illustraties f 0.75.
- No. 97. **Vaste Planten,** als snijbloemen voor perken, boordbed, rots- en muurtuin. Door H. STIENSTRA. Met 24 illustraties f 0.75.
- No. 98. **Onze schoone Heesters.** Door H. STIENSTRA. Met 28 ill. f 0.75.
- No. 99. **Onze mooiste Kamerplanten en hare Verzorging.** Door H. W. K. DIX. Met 20 illustraties f 0.75.
- No. 100. **Hoe kweek ik Chrysanten?** Handleiding tot het kweken van groot- en kleinbloemige chrysanten enz. voor liefhebber en vakman. Door G. J. BOESCHOTEN. Met 31 illustraties f 0.75.
- No. 110. **Gladiolus of Zwaardlelies.** Hare geschiedenis, cultuur en behandeling. Door J. F. Ch. DIX, Hoofdred. v. „Floralia“. Met 21 illustr. f 0.75.
- No. 111. **Landmeten en Waterpassen.** Beknopte handleiding voor den land- en tuinbouwer en ten gebruike bij het onderwijs aan den cursus in aanleg en onderhoud van tuinen. Door G. BLEEKER, Hoofd van den Tuinbouwteekencursus te Haarlem. Met 100 illustraties f 0.75.
- No. 119. **De Dahlia.** Hare geschiedenis, tuinrassen, cultuur en behandeling. Door J. F. Ch. DIX, Hoofdredacteur van „Floralia“. Met 29 illustr. f 0.75.
- No. 120. **Planten in de vrije Natuur.** Door R. M. VAN DER HART. Met 13 illustraties f 0.75.
- No. 123. **Wat moet ik dagelijks in mijn Bloementuin doen?** Door G. D. DUURSMA. Met 25 illustraties f 0.75.
- No. 124. **Hyacinthen voor Kamer en Tuin.** Door J. F. CH. DIX. Met 19 illustraties f 0.75.
- No. 127. **Varens voor Kamer, Kas en Tuin.** Door W. H. K. DIX. Met 30 illustraties f 0.75.

RADIO.

- No. 6. **Hoe maak ik zelf een Station voor Draadlooze Telegrafie?** Bijdr. tot bevordering van de Huisvlijt. Door J. M. FABER, 7e druk met 25 illustraties. Herzien door G. J. Harterink f 0.75.
- No. 70. **Hoe maak ik m'n eigen Radio-Ontvangstation?** Door F. X. M. SCHIPHORST. 2e druk, herzien door W. HARMSSEN. Met 22 illustr. f 0.75.
- No. 114. **Hoe maak ik een Gelijkrichter, om zeli Accu's te kunnen laden?** Door W. HARMSSEN. Met 23 illustraties f 0.75.

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

AVICULTURA,

het oudste en beste pluimveeblad,
heeft alle voornaamste **Keurmeesters** en
Fokkers onder hare medewerkers en is
het **orgaan** van **alle** groote Pluimvee-
Vereenigingen. :-: :-: :-:

Jaarlijks 12 schitterende **KLEURPLATEN** en meer
dan 1000 zeer waardevolle illustraties.

Proefnummers gratis op aanvraag.

WEEKBLAD VOOR KLEINVEETEELT

Meer dan 500 illustraties per jaar.

Uitsluitend gewijd aan de **Bedrijfspluimveeteelt** en
andere takken van **Kleinveeteelt**.

Het Vereenigingsblad bij uitnemendheid.

Proefnummers gratis op aanvraag.

DE POSTDUIF,

Officiëel orgaan van de voornaamste
:-: Bonden in Nederland. :-:

Het blad op het gebied van de **Postduivensport**.

Proefnummers gratis op aanvraag.

BOEKWERKEN.

Wij hebben **alle voorname boeken** op kleinveegebied in
voorraad. Vraagt onzen Wegwijzer. Prijs f 0.10.

Vraagt **ABONNEMENTSPRIJZEN** en **ADVERTENTIETARIEVEN**.

N.V. UITG.-MAATSCHAPPIJ v.h. FIRMA W. v. GORCUM.

:-: Telegram-Adres: **Floralia - Assen.** :-:

FLORALIA

GEÏLLUSTREERD TUINBOUWBLAD.

Officiëel Orgaan van de Koninkl. Nederl. Mij. van
Tuinbouw en Plantkunde.

FLORALIA is verreweg het belangrijkste
geïllustreerde **Tuinbouwblad** in Nederland.
Geeft jaarlijks meer dan 800 illustraties van
groote waarde en 12 schitterende kleurplaten.
Maandelijks verschijnt een speciaal nummer,
waarin steeds een bijzondere cultuur wordt
behandeld. :- :- :- :- :- :- :-

Voor liefhebber en vakman is **FLORALIA**
:- **HET AANGEWEZEN BLAD.** :-

Proefnummers gratis op aanvraag.

HANDELSBLAD VOOR DEN TUINBOUW

WEKELIJKS VERSCHIJNEND VAKBLAD,

uitsluitend bestemd voor kweekers en hen
die van het kweken en den handel in
tuinbouwproducten hun hoofdbedrijf maken.

:- **NIET VOOR PARTICULIEREN.** :-

Het beste blad voor den handel op het gebied van
den luxe-tuinbouw.

Proefnummers gratis op aanvraag.

BOEKWERKEN.

Wij hebben alle voorname boeken op het gebied van den
tuinbouw voorradig. Vraagt onzen Wegwijzer. Prijs f 0.15.

Vraagt **ABONNEMENTSPRIJZEN** en **ADVERTENTIETARIEVEN.**
N.V. UITG.-MAATSCHAPPIJ v.h. FIRMA W. v. GORCUM.

:- **Telegram-Adres : Floralia - Assen.** :-

SPORT EN SPFL.

Onder leiding van Kapt. P. W. SCHARROO, 2e Voorzitter van het Ned. Olympisch Comité, Voorzitter der Nederl. Athletiek Unie.

- No. 44. **Hoe leer ik Schaken?** Door J. LOPION. Met 38 diagrammen f 0.75.
 No. 87. **Kampeeren.** Een populaire handleiding voor het kampeeren, benevens beschrijving van een betrouwbare uitrusting en hoe deze te vervaardigen. Door CARL DENIG, Secretaris van de Ned. Toeristen-Kampeer-Club. Met 21 illustraties f 0.75.
 No. 90. **Medische Wenken voor den Sportbeoefenaar.** Door Dr. J. H. O. REYS, Arts, Directeur v. d. Kweekschool-Instituut voor Lichamelijke Opvoeding te 's-Gravenhage. Met 13 illustraties f 0.75.
 No. 91. **Hoe leer ik Zwemmen?** Door K. H. VAN SCHAGEN, Bestuurslid v. d. Ned. Zwembond, Voorzitter v. d. Commissie v. h. Zwemonderwijs, Met 22 illustraties f 0.75.
 No. 92. **Handleiding bij de Beoefening der Athletiek.** Door H. N. VAN LEEUWEN, Gemeent. Inspecteur v. d. Lich. Opvoeding te Amsterdam, Voorzitter v. d. Techn. Comm. der Ned. Athletiek-Unie. Met 17 ill. f 0.75.
 No. 121. **Tennis voor Beginners en Leeken.** Door C. VREEDENBURGH, Redacteur van „Lawn-Tennis en Golf”. Met 12 illustraties f 0.75.
 No. 122. **Het Voetbalspel.** Een wegwijzer, door Ir. J. W. KIPS, 1e Voorzitter van den Nederl. Voetbalbond. Met 14 illustraties f 0.75.

STIJLLEER, MEUBELN, TEEKENEN.

- No. 67 en 68. **Meubelstijlen.** Beknopt overzicht van de meubelstijlen. Door J. GODEFROY, Dir. d. Middelb. School v. Kunstambachten te Amsterdam. Met 145 illustraties f 1.50.
 No. 69. **Het Penteekenen.** Een geïllustreerde inleiding tot de techniek van het teekenen in zwart en wit. Door J. GODEFROY. Met 51 illustr. f 0.75.

VARIA.

- No. 22. **Hoe leer ik Voordragen en Tooneelspelen?** Handleiding voor dilettant-tooneelspelers. Door JOHAN SCHMIDT, 2e herziene en verbeterde druk met 9 illustraties naar foto's en 4 teekeningen f 0.75.
 No. 33. **Recepten voor Werkplaats en Huis.** 289 Recepten voor het maken van Lakken en Inkten, Verdelgingsmiddelen v. ongedierte, Schoensmeer, Wassen, Poetsmiddelen, Vernissen, Beitsen, Politoer, Soldeermiddelen enz., benevens vele raadgevingen en wenken. Door J. HAMMES, Bedrijfsingenieur. 2e herziene en vermeerderde druk f 0.75.
 No. 115. **Loonstelsels.** Beknopte uiteenzetting der voornaamste loonstelsels ten dienste van bedrijfsleiders en werknemers. Door J. HAMMES, Bedrijfsingenieur f 0.75.

WARENKENNIS.

- No. 29. **Warenkennis: Voedings- en Genotmiddelen.** Door Ir. D. INGERMAN, Oud-Leeraar a. d. Openb. Handelssch. te Amst. Met 10 illustr. f 0.75.
 No. 32. **Warenkennis: Textielwaren, Bleekmiddelen, Verfstoffen.** Door Ir. D. INGERMAN, O.-Leeraar a. d. O. Handelssch. te Amst. Met 9 ill. f 0.75.
 No. 37. **Warenkennis: Metalen en Legeeringen, Bouwmaterialen.** Door Ir. D. INGERMAN, O.-L. a. d. Openb. Handelssch. te Amst. Met 10 ill. f 0.75.
 No. 41. **Warenkennis: Vetten en Oliën, Brandstoffen, Harsen, Kaeetsloek, Looistoffen.** Door Ir. D. INGERMAN, Oud-Leeraar aan de Openbare Handelsschool te Amsterdam. Met 7 illustraties f 0.75.

VERKRIJGBAAR IN ELKEN BOEKHANDEL.

NUTTIGE BOEKEN VOOR MOTORRIJDERS EN AUTOMOBILISTEN

verschenen in de Bibliotheek voor Auto- en Motortechniek,
welke onder leiding staat van TH. VAN SWIETEN,
Hoofdredacteur van „De Auto”.

HET MODERNE MOTORRIJWIEL

SAMENSTELLING EN WERKING - BEHANDELING EN ONDERHOUD

door A. J. NOSSENT

Tweede, geheel opnieuw bewerkte en verbeterde uitgave.
Met 144 afbeeldingen. In soepelen linnen band f 3.25.

DE ELECTRISCHE UITRUSTING VAN HET MOTORRIJWIEL

door A. J. NOSSENT

Tweede, geheel opnieuw bewerkte en verbeterde uitgave.
Met 104 afbeeldingen. In soepelen linnen band f 2.50.

STORINGEN AAN HET MOTORRIJWIEL

Practische handleiding tot het snel opsporen en verhelpen van alle
voorkomende storingen.

Bewerkt naar „Tracing Motor Cycle Troubles”,

door J. TENDELOO

Automobiël- en Motor-expert

In soepelen linnen band f 3.25.

DE ACCUMULATOREN-BATTERIJ

Handleiding bij het gebruik en de behandeling van transportabele
accumulatoren, in het bijzonder voor automobielen en motorrijwielen met
een afzonderlijk hoofdstuk over gelijkrichters

door W. J. C. EIKENDAL

Met 90 afbeeldingen.

In soepelen linnen band f 3.25.

Bovenstaande werken zijn verschenen bij Uitgevers-
Maatschappij „KOSMOS” te Amsterdam en in elken
boekhandel verkrijgbaar.

